

II Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere (2015-2018)

CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS
ORIENTAL

Coordinació del treball:

Oficina de Polítiques d'Igualtat i Drets Civils

Autores:

Clara Dachs i Bernad
Laura Cañadell i Castellà
Polítiques d'Equitat de Gènere

Amb la col·laboració de:

Consell Comarcal del Vallès Oriental

Índex

1. PRESENTACIÓ	4
2. MARC CONCEPTUAL DE LES POLÍTIQUES D'IGUALTAT	5
2.1 Evolució històrica: de les reivindicacions feministes a l'agenda política	5
2.2 El paper dels governs locals	6
2.3 Els plans d'igualtat	7
3. MARC NORMATIU	7
3.1 Àmbit internacional	8
3.2 Àmbit comunitari	8
3.3 Àmbit estatal, autonòmic i local	9
4. PROCÉS D'ELABORACIÓ	15
4.1 Fases de la metodologia	15
4.2 Eines metodològiques	16
5. AVALUACIÓ DIAGNÒSTICA	18
5.1 Introducció	18
5.2 Contextualització Comarcal del Vallès Oriental I	20
5.3 Les polítiques de dones al Consell Comarcal del Vallès Oriental	27
5.4 Valoració del document del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones	30
5.4.1 Estructura	30
5.4.2 Metodologia	32
5.4.3 Continguts	32
5.4.4 Punts forts i punts febles del document	34
5.5 Avaluació diagnòstica per àmbits	35
5.5.1 Transversalitat de les polítiques de dones en l'organització corporativa	36
5.5.2 Canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones	41
5.5.3 Reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida	53
5.5.4 Intervenció integral contra la violència masclista	65
5.6 Recomanacions i propostes per a una nova planificació	74
6. PLA D'ACCIÓ	
7. BIBLIOGRAFIA	75
8. GLOSSARI	77
9. ANNEX	80
9.1 Annex 1. Eines metodològiques utilitzades	80
9.2 Annex 2. Fitxa d'avaluació de les accions realitzades	104

1. Presentació

Fa uns anys que el Consell Comarcal del Vallès Oriental és una institució compromesa amb les polítiques d'igualtat d'oportunitats, assumint el repte de treballar per garantir, dins les nostres competències, un futur en què l'equitat entre dones i homes sigui possible.

Després de l'elaboració del Primer Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental, l'any 2011, és important poder revisar i actualitzar els objectius i mesures treballades, d'acord amb les necessitats i realitat actual.

És en aquest context que es decideix, amb el suport de la Diputació de Barcelona i amb la participació dels Ajuntaments adherits al I Pla, elaborar el II Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere. Un document que pretén consolidar algunes de les mesures ja desenvolupades en el I Pla, i establir nous objectius i mesures a desenvolupar, en diferents àmbits de la gestió de la nostra organització i al nostre territori, orientades a avançar cap a la igualtat d'oportunitats.

Així, el II Pla, amb una vigència de quatre anys, planteja línies de treball i tot un seguit d'actuacions transversals i concretes, estructurant el seu contingut en 5 eixos: compromís per a la igualtat i la transversalitat de gènere, l'abordatge i l'acció contra la violència masclista, els drets i la qualitat de vida, la reformulació dels usos del temps i la participació, l'apoderament i la visualització de les dones en tots els àmbits.

Volem que sigui un document viu i transformador, en clau de gènere. Estem convençuts i convençudes que, per a la Institució i els municipis, serà una eina útil amb la qual dibuixar el camí a seguir en matèria de polítiques d'igualtat, ajudant a impulsar els plans municipals o establir i desenvolupar mesures i accions concretes que així ho fomentin.

David Ricard i Miró
President del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

2. Marc conceptual de les polítiques d'igualtat

La igualtat de dones i homes és un principi jurídic universal reconegut a diversos textos internacionals i europeus, així com a la Constitució Espanyola de 1978. Aquest principi constitueix un pilar bàsic de les societats democràtiques modernes i vertebrada el reconeixement de drets i llibertats de les dones en diferents àmbits de la vida.

Aquest reconeixement formal ha permès un progrés en el cos legislatiu i també en el context institucional, amb el desenvolupament de polítiques públiques d'igualtat i d'estructures i organitzacions específiques.

Tot i haver estat un pas decisiu, a l'actualitat continuen presents diverses formes de desigualtats i discriminacions vers les dones com per exemple la violència masclista, un major índex d'atur, la segregació laboral, la menor representació en càrrecs de responsabilitat política, social, cultural i/o econòmica o els problemes de conciliació de la vida personal, familiar i laboral que són, entre molts d'altres, indicadors que la igualtat plena i efectiva és encara una fita a assolir.

2.1 Evolució històrica: de les reivindicacions feministes a l'agenda política

Les polítiques públiques d'igualtat de gènere sorgeixen per donar resposta a les demandes i necessitats de les dones i tenen com a finalitat eradicar les desigualtats existents entre dones i homes en els diferents àmbits de la vida social, política, econòmica i cultural.

La seva incorporació a l'agenda pública, gràcies a les reivindicacions feministes i als moviments de dones que han tingut lloc al llarg de la nostra història, ha estat fonamental pel progrés dels drets de les dones i pel desenvolupament de la igualtat i la justícia en les nostres societats contemporànies.

Tot i que es té coneixement de reivindicacions expressades per dones que es remunten a l'Edat Mitjana, la majoria de pensadores feministes coincideixen en dir que el feminisme, com a moviment social i cos teòric, apareix vinculat a la Il·lustració. Durant els segles XVIII i XIX, les demandes se centraven principalment en els drets civils, l'accés a l'educació, al treball remunerat, al sufragi femení i, en definitiva, en la defensa i el reconeixement de la plena ciutadania de les dones.

Els anys 60 i 70 representen una època d'intensa agitació política per al feminisme que busca noves formes d'organització per produir transformacions culturals i socials més profundes. Denuncien l'exclusió de les dones de l'esfera pública i reclamen la igualtat de tracte.

La presència del feminisme en la política formal es dona en els anys posteriors, en els quals comença l'etapa de reconeixement normatiu, es creen els primers organismes específics i s'impulsen les primeres estratègies polítiques formals

de cara a augmentar la participació i visibilització de les dones a l'esfera pública, establint mecanismes d'acció positiva.

Sens dubte, la intervenció de la comunitat internacional ha estat decisiva en el recorregut de les polítiques d'igualtat de gènere i, en concret, el reconeixement de la necessitat d'introduir l'estratègia del *gender mainstreaming* o transversalitat de gènere que, tal i com defineix el Consell d'Europa, resulta una eina clau per l'organització (reorganització), la millora, el desenvolupament, i l'avaluació dels processos polítics, de manera que la perspectiva d'igualtat de gènere s'incorpori a totes les polítiques, a tots els nivells i en totes les etapes, pels agents normalment involucrats en l'adopció de mesures polítiques.

A partir d'aquí, les polítiques d'igualtat de gènere s'articulen en base a l'anomenada estratègia dual que combina aquesta perspectiva transversal amb les accions positives que continuen, en molts casos, essent necessàries per equilibrar determinades condicions de desigualtat que persisteixen a la nostra societat.

2.2 El paper dels governs locals

L'administració pública local, per les seves pròpies característiques que la configuren com un govern proper a la ciutadania i a la realitat social, se situa en una posició idònia per assumir un paper actiu en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat, dins del marc de les seves competències. Així ho reconeix la pròpia Carta Europea d'Autonomia Local quan estableix que "l'exercici de les responsabilitats públiques, de manera general, ha de correspondre preferentment a les autoritats més properes a la ciutadania".¹

En aquest sentit, les iniciatives de la Comunitat Internacional influenciaren, des d'un bon inici, les administracions locals, que començaren a impulsar les primeres accions i a crear els primers serveis d'atenció a les dones, dirigits principalment a atendre les situacions de violència de gènere.

De la mà del progrés normatiu i institucional, i amb la presència cada cop més evident del moviment associatiu de dones, els governs locals inicien una etapa de forta implicació política amb la igualtat, més enllà d'una postura assistencialista, adoptant mesures de sensibilització i de transformació social.

A partir de la dècada dels 90, els governs locals adquireixen un paper protagonista en el desenvolupament d'aquestes polítiques, creant estructures tècniques específiques com les Regidories de Dones o d'Igualtat, impulsant serveis per a les dones, creant programes estables, destinant recursos econòmics i humans, com les agents d'igualtat, i incorporant la transversalitat

¹ Article 4.3 de la Carta Europea d'Autonomia Local, de 15 d'octubre de 1985, ratificada per instrument de 20 de gener de 1988, a Diputació de Barcelona (2007): *Marc legislatiu i competencial de les polítiques d'igualtat de gènere en l'àmbit local i propostes de futur*.

de gènere com a estratègia per introduir el principi d'igualtat en totes les polítiques públiques locals.

2.3 Els Plans d'Igualtat

Entre els principals instruments de planificació i implementació de les polítiques públiques de gènere cal destacar els Plans d'Igualtat. Els plans constitueixen un conjunt ordenat d'objectius i mesures que permeten desenvolupar una estratègia integral orientada a millorar i equilibrar la situació de dones i homes en un territori i/o organització, a partir d'una anàlisi de diagnòstic prèvia d'aquesta situació.

El seu impuls sorgeix del reconeixement de les desigualtats i discriminacions existents per raó de gènere i de la voluntat per transformar aquesta realitat. Les actuacions s'encaminen a afavorir la igualtat de dones i homes en tots els àmbits de la societat, i a propiciar un model de ciutadania més igualitari, basat en el respecte i l'equitat.

Amb aquest objectiu, els governs locals de la demarcació de Barcelona, en el marc de les seves competències, dissenyen i implementen els Plans Locals d'Igualtat. Concebutos com una eina de treball transversal, els plans incorporen totes o diverses àrees del Consistori per tal d'introduir el principi d'igualtat en totes les actuacions municipals. Aquest necessari plantejament transversal requereix de l'adquisició de compromisos polítics i també de la sensibilitat, la voluntat i la implicació de tot el personal municipal.

El Pla d'Igualtat és, doncs, un document clau que, a més de servir per a la planificació i la posada en marxa d'actuacions concretes, ha de preveure el seguiment i l'avaluació posterior del camí recorregut en aquesta matèria i ha de poder mesurar l'impacte o els efectes del mateix en les condicions de vida de la ciutadania a la què s'adreça i, especialment, en la millora de la situació de les dones.

3. MARC NORMATIU

Tal com hem vist, l'evolució de les polítiques d'igualtat, així com les estratègies per la seva implementació, han estat fortament determinades per un important desplegament normatiu que s'ha donat en l'àmbit comunitari, estatal, autonòmic i local, com a resultat, en gran part, dels instruments jurídics, polítics i tècnics impulsats des de les Nacions Unides. Així doncs, avui disposem d'un marc legal en els diferents nivells institucionals que propugna el respecte al principi d'igualtat d'homes i dones i fonamenta la implementació de les polítiques d'igualtat en tots els àmbits socials.

3.1 Àmbit internacional

En l'**àmbit internacional**, el paper de les Nacions Unides ha estat fonamental en el desenvolupament de les polítiques de gènere. A partir de l'aprovació de la **Declaració Universal dels Drets Humans**, l'any **1948**, per part de l'Assemblea General de les Nacions Unides, la comunitat internacional adquireix una nova consciència en relació a la situació mundial de les dones i adopta el compromís de portar a terme conferències mundials periòdiques per elaborar estratègies i plans d'acció. Aquestes conferències han contribuït enormement a situar la igualtat de gènere en el centre de l'agenda política mundial.

Així, l'any **1975** se celebra a **Mèxic** la **I Conferència Mundial de la Dona** i, quatre anys després, s'aprova la **Convenció sobre l'Eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW)**. Ratificada per Espanya l'any 1984, és considerada la carta internacional dels drets humans de les dones, amb 30 articles que recullen aquests drets en diversos àmbits socials i estableixen les mesures a adoptar pels governs. La **II i III Conferència Mundial de la Dona (Copenhaguen, 1980 i Nairobi, 1985)** van permetre adoptar importants plans d'acció amb mesures en l'àmbit laboral i educatiu i promoure la creació d'oficines de la dona de caràcter estatal.

Però, sens dubte, serà la **IV Conferència de Beijing de 1995** la que marcarà un punt d'inflexió en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat, amb l'aprovació per unanimitat de la Plataforma d'Acció i la incorporació del *mainstreaming* de gènere o transversalitat de gènere com a mecanisme d'actuació.

Així, s'obre una etapa en la qual es busca analitzar els fonaments, les causes i les estructures que es troben a la base de les desigualtats existents. Per tant, a banda de les accions encaminades a garantir la condició jurídica i social de les dones, també es planteja la necessitat de reorganitzar les institucions i d'adquirir compromisos polítics i econòmics que puguin transformar la societat en el seu conjunt.

Posteriorment, i per tal de realitzar un seguiment del compliment dels compromisos adquirits a Beijing, s'han realitzat tres conferències més, però ja no han suposat un avenç tan significatiu com va representar Beijing, tot i que han permès reafirmar els compromisos contrets l'any 1995.

3.2. Àmbit comunitari

A nivell **europeu** , les primeres directrius i disposicions jurídiques a favor de la igualtat de tracte entre les dones i els homes queden recollides al **Tractat de Roma** , de **1975** , que imposa l'obligació als Estat Membres de garantir l'aplicació del principi d'igualtat salarial per un mateix treball o un treball d'igual valor. Des d'aleshores, la igualtat de gènere s'ha anat consolidant en el dret comunitari fins a convertir-se en un dels principis fonamentals.

Així es constata amb l'aprovació al **1997** del **Tractat d'Amsterdam** , el qual articula la igualtat d'homes i dones, l'antidiscriminació i les mesures d'acció positiva. El text normatiu comunitari situa la igualtat de gènere com a principal objectiu de la Unió Europea i com a element estructural de la seva política social. El tractat d'Amsterdam reforça també la idea d'incorporar la perspectiva de gènere a totes les polítiques públiques, és a dir, d'aplicar el *mainstreaming* o transversalitat de gènere. Aquest principi adquireix una rellevància definitiva amb el IV Programa d'Acció Comunitari 1996-2000 i amb l'aprovació l'any 2000 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea i es consagra amb el **Tractat de Lisboa** del **2007** .

Pel que fa a la participació equilibrada de dones i homes en els processos de presa de decisions, el punt de partida fou la **Declaració d'Atenes** , el **1992** , en què, per primera vegada, es parla de la infrarepresentació de les dones en els càrrecs de decisió com a problema polític i de la "democràcia paritària". El Consell recomana als Estats membres adoptar una estratègia global per a promoure la participació equilibrada.

La legislació europea compta amb diverses **directives** principalment referides a l'àmbit del treball, igualtat salarial, permisos laborals i qüestions relatives a la seguretat social. És important destacar l'efecte que ha tingut aquest marc legal europeu a l'estat espanyol, donant lloc a la *Ley Orgánica para la igualdad efectiva de mujeres y hombres* (2007).

3.3 Àmbit estatal, autonòmic i local

A l' **Estat espanyol** , el tractament legislatiu que fa referència a la igualtat no arriba fins la **Constitució Espanyola del 1978** , que en el seu **article 14** proclama que tots els espanyols som iguals davant la llei sense que pugui prevaldre discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. Igualment, a través de l' **art 9.2** , compromet als poders públics a què garanteixin la igualtat i la llibertat de tot els individus.

Pel que fa al tractament de la violència vers les dones, la **Llei Orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere** , suposa una

fit a sense precedents en el nostre ordenament jurídic. Implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa palès el compromís dels poders públics a intervenir de forma coordinada per la salvaguarda dels drets de les dones víctimes de violència. La llei preveu el dret de les dones víctimes de violència de gènere a rebre **informació, assessorament i atenció integral** adequada a la seva situació personal, incloent-hi també l'atenció als i a les menors que es troben sota la pàtria potestat o la guarda i custòdia de la dona agredida.

En relació al tractament dels diferents àmbits de discriminació i amb l'objectiu de construir una societat més justa i igualitària, s'aprova la **Ley Orgánica 3/2007 para la igualdad efectiva de mujeres y hombres (LO3/2007)**.

Aquesta llei suposa un reconeixement explícit de les desigualtats existents a la nostra societat i, per tant, la necessitat d'implicar tots els poders públics per combatre-les i promoure la igualtat real. La llei posa l'accent en la importància de les accions preventives i en la consideració de la dimensió transversal de la igualtat com a principi fonamental del text normatiu, tot i que reconeix també la necessitat d'adoptar accions positives per part dels poders públics a l'empara de la licitud constitucional.

Tot i que el text normatiu abasta tots els àmbits socials i té en compte els diferents aspectes de la desigualtat, podríem dir que és en l'àmbit de les relacions laborals en què s'introdueixen les novetats més substancials. Al quadre de la pàgina següent, es presenten, de manera resumida, les principals mesures i àmbits d'actuació previstes en la llei estatal.

Pel que fa a l'**àmbit competencial de les Administracions Públiques**, la LO3/2007, de 22 de març, estableix com a criteris d'actuació:

- Garantir la igualtat efectiva en l'accés a l'ocupació pública i en el desenvolupament de la carrera professional.
- Facilitar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral, sense que afecti a la promoció professional.
- Fomentar la formació en igualtat.
- Presència equilibrada en els òrgans de selecció i valoració.
- Mesures efectives de protecció davant l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe.
- Eliminar qualsevol discriminació retributiva directa o indirecta.

Principals mesures i àmbits d'actuació de la Llei 3/2007

Pautes generals d'actuació dels poders públics

- Principi de **transversalitat**.
 - Principi de **presència equilibrada** a les llistes electorals i en els nomenaments.
 - Elaboració d'un **Pla estratègic Igualtat d'oportunitats** per part de l'administració General de l'Estat que inclogui un **informe d'impacte de gènere**.
 - Les entitats locals integraran el dret d'igualtat en l'exercici de les seves competències.
-

Foment de la igualtat en el principals àmbits socials

- Incorporació de la perspectiva de gènere en:
 - **Educació, cultura, salut, societat de la informació, esports, desenvolupament rural, polítiques d'ordenació del territori i habitatge, cooperació per al desenvolupament.**
 - Mesures de foment de la igualtat en els mitjans de comunicació i instruments de control per la **publicitat no sexista**.
-

Garantia del dret al treball en igualtat d'oportunitats

- **Mesures d'acció positiva** a través de la negociació col·lectiva.
 - **Discriminació directa/ indirecta** i mesures de tutela judicial efectiva.
 - **Accés a l'ocupació**: dones com a grup prioritari en les polítiques actives d'ocupació.
 - **Formació i promoció professional**.
 - Protecció davant l'**assetjament sexual i assetjament per raó de sexe**.
 - Obligació de les empreses de més de 250 treballadors/es d'aprovar **Plans d'igualtat**.
 - **Conciliació de la vida personal, familiar i laboral**:
 - **Ampliació del permís de maternitat** (a fer ús per qualsevol dels progenitors) en cas de fill/a amb discapacitat.
 - **Permís de paternitat** de 13 setmanes
 - **Reconeixement de treballadors/es autònoms/es i altres règims de la seguretat social**.
 - **Reducció de jornada**: s'amplia l'edat del menor a 8 anys i es redueix a 1/8 de la jornada el límit mínim de reducció.
 - **Excedència voluntària**: es redueix 4 mesos durada mínima.
 - **Excedència per cura de familiars**: s'amplia 2 anys durada màxima i es reconeix el gaudiment de forma fraccionada.
-

	<ul style="list-style-type: none">▪ Modificacions de la Seguretat Social:<ul style="list-style-type: none">- Flexibilització cotització prèvia per accedir a la prestació per maternitat.- Nou subsidi en cas de que no es compleixin els requisits mínims.- Prestació econòmica per paternitat.▪ Ocupació pública: Presència equilibrada d'homes i dones en òrgans de selecció i valoració, eliminar la discriminació retributiva directa o indirecta per raó de sexe i altres mesures en sentit anàleg amb el sector privat.
Creació d'organismes específics	<ul style="list-style-type: none">▪ Creació d'una Comissió Interministerial d'Igualtat de dones i homes i Unitats d'Igualtat en cada Ministeri.▪ Constitució d'un Consell de participació de les dones, com a òrgan col·legiat que ha de servir de via per a la participació institucional en aquestes matèries.

A **Catalunya**, el reconeixement legal de la igualtat el trobem a la **Llei Orgànica 6/2006**, de 19 de juliol, de Reforma de l'**Estatut d'Autonomia de Catalunya**, que reconeix a la Generalitat de Catalunya, d'acord amb les competències conferides per la Constitució Espanyola, competència exclusiva en matèria de polítiques de gènere (art.153).

L'àmbit competencial preveu:

- a) La **planificació, el disseny, l'execució, l'avaluació i el control de les normes, plans i directrius generals en matèria de polítiques de dones**, així com establir accions positives.
- b) La **promoció de l'associacionisme de dones**.
- c) La regulació de les mesures i els instruments per a la **sensibilització, detecció i prevenció de la violència masclista** així com els **serveis i recursos destinats a una protecció integral**.

El nou Estatut regula els drets civils i socials de les dones i reconeix el respecte a la vida, la dignitat, la seguretat i la seva autonomia, així com el dret a participar en condicions d'igualtat d'oportunitats amb els homes en tots els àmbits públics i privats (art. 19).

Pel que fa als principis d'actuació dels poder públics, l'article 41 de l'Estatut, estableix que aquests hauran de respectar el principi d'igualtat i hauran de:

- Garantir el compliment en **l'accés a l'ocupació, la formació, la promoció professional, les condicions del treball**, incloent-hi la retribució, i en totes les altres situacions, així com garantir que les dones no siguin **discriminades per raó d'embaràs o maternitat**.

- Garantir la incorporació per part dels poder públics de la **transversalitat en totes les polítiques públiques** per tal d'aconseguir la igualtat i la paritat de gènere.
- **Afrontar** de manera integral totes les formes de **violència contra les dones i els actes de caràcter sexista i discriminatori**.
- Fomentar el **reconeixement del paper de les dones** en tots el àmbits i promoure la participació dels grups i les associacions de dones en l'elaboració i avaluació d'aquestes polítiques.
- Reconèixer el **valor econòmic del treball de cura i atenció** dins l'àmbit domèstic i familiar en el marc de les polítiques econòmiques i socials.
- Vetllar perquè la lliure decisió de la dona sigui determinant en tots els casos que puguin afectar la seva dignitat, integritat i benestar físic i mental, particularment **respecte el propi cos i la seva salut reproductiva i sexual**.

L'Estatut també incorpora la **paritat en la composició i règim electoral del Parlament** (article 56).

Pel que fa al tractament de la violència masclista, el Govern de Catalunya aprova la **Llei 5/2008 del dret de les dones per a l'eradicació de la violència masclista**, la qual introdueix importants novetats conceptuals i situa la lluita contra aquesta xacra social en l'agenda política prioritària.

La Llei defineix la violència com aquella que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones. A més, fa visibles gran part de les formes en què s'exerceix aquesta violència (**física, psicològica, sexual i econòmica**) i tots el àmbits en què es pot produir (**en la parella, context familiar, laboral, social o comunitari**).

Els principals objectius de la Llei són:

- Eradicar la violència masclista i **remoure les estructures socials i els estereotips culturals que la perpetuen**.
- **Establir mesures integrals de prevenció, detecció i sensibilització** amb la finalitat d'eradicar-la de la societat.
- Reconèixer el dret de les dones que la pateixen **a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integral**.

La Llei també defineix i ordena la **Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral**, formada per tots els agents socials i serveis directament implicats, i reconeix als municipis una sèrie de competències, que es detallen a continuació:

- a) **Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones** i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes especificats per aquesta llei.
- b) **Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral**, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'administració de la Generalitat de Catalunya.
- c) Col·laborar en la gestió de les **prestacions econòmiques i les subvencions** que aquesta llei estableix.
- d) Complir totes les altres funcions establertes per aquesta llei que, en raó de les competències respectives, els correspongui assumir en relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.

Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants poden delegar llurs competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals.

Com ja hem dit, **l'administració pública local** es troba en una posició idònia per desenvolupar un paper actiu en el marc de les polítiques d'igualtat. Així ho reconeix la **Carta Europea d'Autonomia Local** i també la **Carta Europea per la igualtat de dones i homes en la vida local**.

Pel que fa a l'ocupació pública que implica a treballadors/es de les Administracions Locals, la **Llei 7/2007 de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic**, estableix que les administracions públiques estan obligades a respectar la igualtat de tracte i d'oportunitats en l'àmbit laboral i, amb aquesta finalitat, han d'adoptar mesures dirigides a evitar qualsevol tipus de discriminació laboral entre dones i homes.

Per tal de donar compliment al dret fonamental de la igualtat de dones i homes, el Parlament de Catalunya aprova la Llei 17/2015, 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, que estableix i regula els mecanismes i els recursos per a fer efectiu el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe en tots els àmbits, etapes i circumstàncies de la vida.

La llei identifica els principis rectors que han de presidir l'actuació dels poders públics de Catalunya per a fer efectiva la igualtat efectiva d'homes i dones (article 3):

- **Transversalitat** de la perspectiva de gènere i de les polítiques d'igualtat de gènere
- **Equilibri** entre el treball de mercat i el treball domèstic i de cura de persones i coresponsabilitat en el treball
- **Eradicació** de la violència masclista
- **Apoderament** de les dones
- **Democràcia paritària i participació paritària** de dones i homes en els afers públics
- **Perspectiva** de les dones

- **Justícia social i redistribució** de la riquesa
- **Ús no sexista** ni estereotipat del llenguatge.

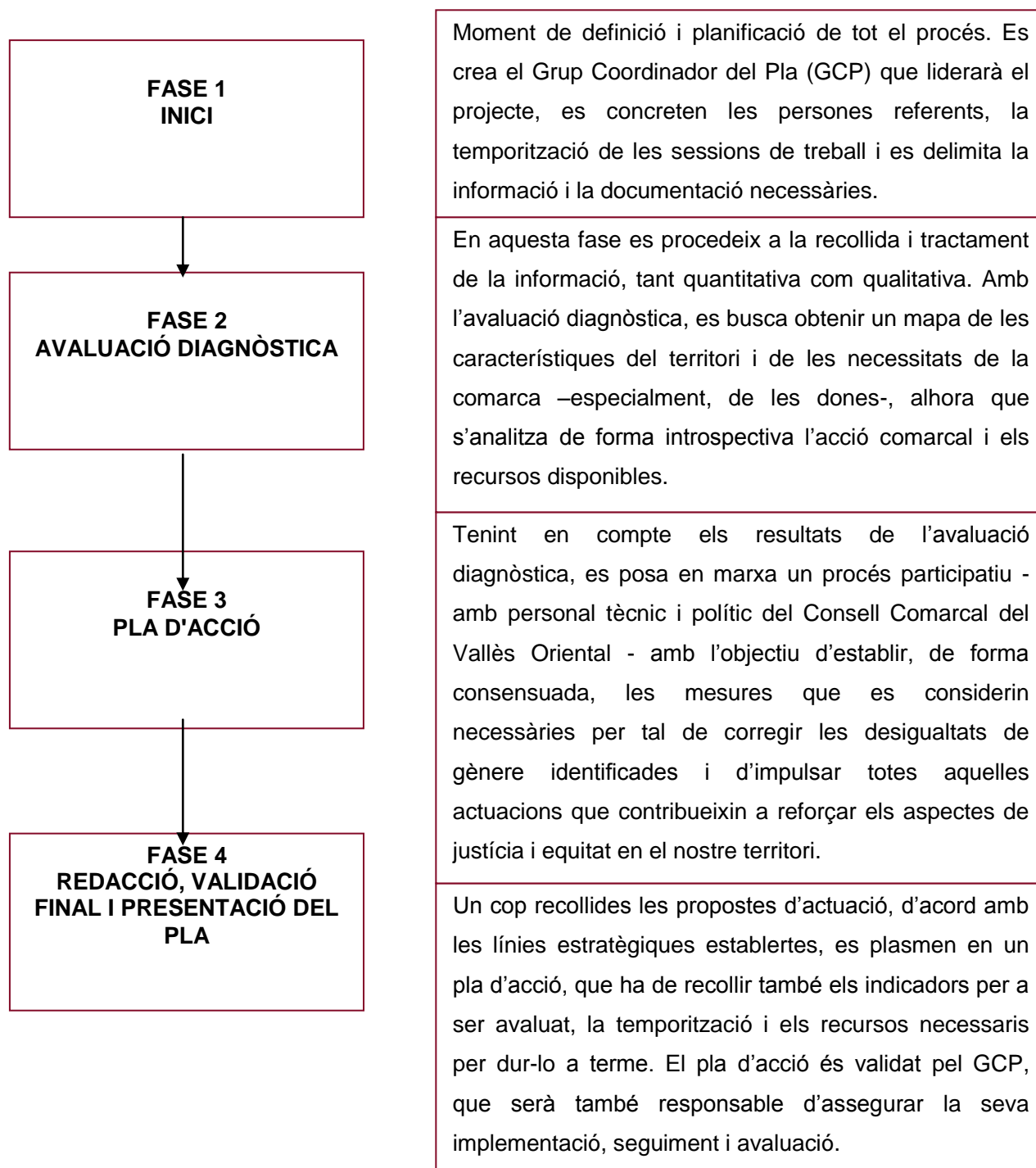
Tanmateix la llei estableix i recull:

- Els mecanismes per a garantir la integració de la perspectiva de gènere en les polítiques públiques i l'avaluació de l'impacte.
- **Les competències de l'Administració de la Generalitat** i de l'Administració local en polítiques de matèria d'igualtat i el marc organitzatiu per impulsar, desenvolupar i avaluar-les alhora que introdueix mecanismes per a la transversalitat de gènere.
- **Els mecanismes** per a garantir el **dret d'igualtat efectiva de dones i homes en l'Administració pública** per mitjà de polítiques de contractació pública, les subvencions, els ajuts, les beques i llicències administratives, nomenament paritari en els òrgans de presa de decisions i **els plans d'igualtat** per al personal al servei de les administracions públiques de Catalunya, les institucions de la Generalitat, els agents socials i les entitats sense ànim de lucre, així com l'impacte de gènere en les lleis de pressupostos.
- La **participació** política i social i les garanties per a assegurar una educació basada en la **coeducació**, i estableix les obligacions amb relació a les manifestacions culturals, els mitjans de comunicació i les tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit universitari i de la recerca, amb la incorporació transversal de la perspectiva de gènere a tots els estudis universitaris i de la recerca, estudis universitaris i l'àmbit esportiu.
- **El dret al treball en igualtat d'oportunitats** i les mesures per a garantir la igualtat de tracte en l'accés al treball, la formació i en la promoció professional i les condicions de treball, i estableix el deure de les empreses d'aplicar plans d'igualtat a aquelles de més de dos-cents cinquanta treballadors/es.
- **Les mesures per a la necessària reorganització dels usos dels temps**, les polítiques socials, que tenen en compte les necessitats especials de determinats col·lectius de dones, les polítiques de promoció i suport a les dones dels sectors agrícola, ramader, forestal i pesquer, les polítiques d'apoderament de les dones en matèria de cooperació al desenvolupament i les polítiques de salut i serveis i de família.
- **Les mesures específiques en matèria de medi ambient, urbanisme i habitatge.**
- **Les polítiques de justícia i seguretat.**
- **L'adequació d'estadístiques i estudis a la perspectiva de gènere.**
- **Les mesures per a garantir l'aplicació de la Llei**

La llei entra en vigor el 12 d'agost de 2015, si bé contempla dates de desplegament diferents en diversos aspectes de la mateixa i un desplegament reglamentari per part del Govern de la Generalitat, en el termini de dos anys a partir de l'entrada en vigor.

4. PROCÉS D'ELABORACIÓ

4.1 Fases de la metodologia

4.2 Eines metodològiques

L'estratègia metodològica utilitzada per al disseny del II Pla comarcal d'igualtat de gènere, s'han dut a terme en tres fases: l'avaluació del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones (2011-2014), la Diagnosi de Gènere del Consell Comarcal del Vallès Oriental i el pla d'acció del II Pla comarcal. A continuació es detallen les eines metodològiques utilitzades en cada una de les fases.

Les eines metodològiques utilitzades per a l'avaluació i la diagnosi, que conformen l'avaluació diagnòstica inicial, es descriuen i detallen a continuació:

Revisió de documentació relacionada amb el Consell Comarcal del Vallès Oriental i documents vinculats amb les polítiques d'igualtat de gènere. La documentació ha estat facilitada per l'Àrea de Polítiques d'igualtat.

- I Pla Comarcal de Polítiques de dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental
- Informe del Vallès Oriental, de la Diputació de Barcelona.
- Circuit d'Atenció i Abordatge de la Violència masclista en els seus municipis
- Memòria del SIAD 2014.
- Memòria conjunta dels SIAD de l'Àrea Bàsica, 2013.
- Publicacions de l'Observatori, centre d'estudis del Vallès Oriental
- Dades internes de RRHH
- Guia de serveis del Consell Comarcal 2015
- Conveni Laboral 2009
- Pla d'Actuació Comarcal (2012-2016)
- Pla Comarcal de Joventut (2013-2016)

Entrevistes en profunditat a les treballadores dels Serveis d'Atenció a la Dona (en endavant SIAD). Els objectius de les entrevistes són els següents: conèixer el funcionament del SIAD del Consell Comarcal del Vallès Oriental, relació del SIAD del Consell Comarcal amb altres SIAD municipals, coneixement del I Pla Comarcal i propostes de futur per a les polítiques d'igualtat de gènere.

Les persones entrevistades han estat les següents:

- Advocada del SIAD
- Psicòloga del SIAD

Focus Grup amb les professionals que treballen - a la primera línia de les polítiques d'igualtat amb l'objectiu de conèixer l'estat de la qüestió de les Polítiques de Dones del Vallès Oriental, conèixer els punts forts i punts febles del Primer Pla Comarcal (pel que fa al disseny, implementació, seguiment i avaluació), reflexionar sobre la transversalitat de gènere i pensar reptes de futur de les polítiques d'igualtat a nivell Comarcal.

Hi ha intervingut les persones següents

- Cap de l'Àrea de Polítiques Socials i Igualtat
- Tècnica d'Igualtat

Focus grup amb diverses persones significatives del Consell Comarcal del Vallès Oriental, per tal de conèixer l'estructura organitzativa, fer diagnosi de gènere des de diverses àrees de treball i conèixer la implicació amb el I Pla Comarcal i el seu desenvolupament.

Hi ha intervingut les persones següents:

- Consellera de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat
- Cap de l'Àrea de Polítiques Socials i d'Igualtat
- Tècnica referent de Polítiques d'Igualtat
- Gerent del Consell Comarcal
- Cap de l'Àrea de Serveis Personals
- Tècnica de l'Àrea de Presidència

Entrevistes en profunditat amb els mateixos objectius que l'anterior focus grup citat. Es van fer a part per dificultat horària de les participants.

- Cap de l'Àrea de Persones i Valors
- Cap de l'Àrea de Desenvolupament Local

Focus grup amb tècniques municipals de diversos Ajuntaments.

Entrevista col·lectiva que versa sobre 4 eixos:

- 1) Relació dels municipis amb el Consell Comarcal del Vallès Oriental (estratègies i àmbits).
- 2) Coneixement del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental.
- 3) Transversalitat de gènere i coordinació.
- 4) Reptes de futur de les polítiques d'Igualtat.

Els municipis que han participat en el focus grup són els següents:

La Llagosta/ La Garriga/Lliçà d'Amunt /Llinars del Vallès /Sant Celoni

Qüestionari d'avaluació i diagnosi dirigit a persones determinades i determinants del Consell Comarcal del Vallès Oriental. Les persones a qui va destinat el qüestionari, han estat definides per part del Consell Comarcal del Vallès Oriental. El conjunt de totes elles representen a les diverses àrees i varen formar part, en la seva majoria, del procés de disseny del I Pla Comarcal. El qüestionari consta de tres parts diferenciades; la primera referent a l'estat de la qüestió de les polítiques d'igualtat, per tal de tenir una bona diagnosi de situació. La segona referent al coneixement del I Pla Comarcal, per tal de fer-ne l'avaluació. I la tercera vinculada a reptes de futur, per contribuir al disseny del II Pla Comarcal.

Les eines utilitzades per a la redacció del II Pla comarcal es detallen i descriuen a continuació:

Grup Coordinador del Pla (GCP), grup de treball conformat per personal polític i tècnic del Consell Comarcal del Vallès Comarcal i personal tècnic de diversos municipis de la comarca amb l'objectiu de definir i detallar accions que configuraran aquest II Pla comarcal. Les persones que han format part d'aquest grup han estat designades per l'Àrea de Polítiques d'Igualtat.

El GCP ha participat entres sessions de treball que es detallen i descriuen a continuació:

SESSIÓ	DATA	HORARI	CONTINGUT DE LA SESSIÓ
--------	------	--------	------------------------

Sessió 1	Dijous 11 de març	9 a 11h	-Benvinguda i presentació del grup de treball. -Marc conceptual de les polítiques d'igualtat de gènere. -Presentació de les línies estratègiques del document.
Sessió 2	Dimecres 18 de març	9 a 11h	-Definició d'accions i àmbits de treball prioritari segons les línies estratègiques. -Definició d'estratègies de coordinació i foment de la transversalitat de gènere.
Sessió 3	Dimecres 25 de març	9 a 11h	-Concreció de les accions: temporització, pressupost, indicadors d'avaluació i àrees implicades. -Cloenda del GCP.

Les persones que han conformat el grup i l'assistència a les sessions de treball són les següents:

CÀRREC	Sessió 1	Sessió 2	Sessió 3
Tècnica d'Igualtat (CCVR)	X	X	X
Cap de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat (CCVR)	X	X	X
Cap de l'Àrea de Persones i Valors (CCVR)	X	X	X
Tècnica d'Acció Social, Cooperació i Polítiques d'Igualtat de la Garriga	X	X	X
Cap de l'Àrea de Desenvolupament Local (CCVR)	X	X	
Tècnica del Gabinet de Presidència i Educació (CCVR)	X	X	X
Tècnic de Joventut de Vilanova del Vallès	X	X	X
Tècnica de Joventut (CCVR)	X	X	X
Tècnica de l'oficina de Polítiques d'Igualtat i Drets Civils de la Diputació de Barcelona		X	X
Tècnica del Punt Dona de Llinars del Vallès		X	X
Consellera d'Igualtat (CCVR)		X	X
Cap de l'Àrea de Serveis Personals (CCVR)			X
Tècnica de Desenvolupament Local (CCVR)			X
Gerent	X		
TOTAL ASSISTÈNCIA	9	11	12

5. AVALUACIÓ DIAGNÒSTICA

5.1 Introducció

L'apartat que es presenta a continuació, esdevé l'avaluació diagnòstica del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014) (en endavant I Pla Comarcal). El document contempla el doble objectiu de, valorar si les accions dissenyades en el I Pla Comarcal han estat adequades i han complert amb els resultats previstos i analitzar quin és l'estat de la qüestió de la situació de les dones i les polítiques de gènere al sí del Consell Comarcal del Vallès Oriental. Aquests dos objectius ens assentaran les bases per la posterior definició del II Pla comarcal d'igualtat de gènere.

Per a fer aquesta avaluació diagnòstica s'han dut a terme estratègies metodològiques quantitatives i qualitatives diferencials.

El document s'estructura en cinc apartats, el primer esdevé una contextualització de la Comarca del Vallès Oriental, feta a partir de dades oficials extretes del web del Consell Comarcal del Vallès Oriental, el programa Hermes i l'Idescat.

El segon apartat presenta un recorregut sobre la trajectòria de les polítiques de dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental des del seu origen fins l'actualitat. Per dur a terme aquest apartat s'han fet dues entrevistes en profunditat amb les treballadores del SIAD (Psicòloga i Jurista) i un focus grup amb les persones que treballen a la primera línia de les polítiques de dones (Cap de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat i Tècnica de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat).

El tercer apartat es basa en la valoració del I Pla Comarcal. Hi trobem una descripció de l'estructura, la metodologia i els continguts. També s'analitzen els punts forts i els punts febles del document. Per dur a terme aquest apartat s'ha analitzat en profunditat el document del I Pla Comarcal.

El quart apartat esdevé l'avaluació diagnòstica on s'analitzen els eixos estratègics del I Pla Comarcal (transversalitat de les polítiques de dones en l'organització corporativa, canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones, reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida i intervenció integral contra la violència masclista). Cada eix estratègic avalua el grau d'acompliment de les accions dissenyades en el I Pla Comarcal, informació de diagnosi segons l'eix i punts forts i punts a millorar de cada àmbit. Per dur a terme aquest apartat s'ha analitzat documentació interna i externa del Consell Comarcal del Vallès Oriental i s'han fet entrevistes en profunditat a caps d'àrea (Cap de l'Àrea de Persones i Valors i Cap de l'Àrea de Desenvolupament Local), s'ha elaborat un sistema d'avaluació per recollir dades de les accions fetes del I Pla Comarcal, s'ha fet un focus grup amb tècniques municipals de diversos ajuntaments (la Llagosta, la Garriga, Lliçà d'Amunt, Llinars del Vallès i Sant Celoni), un focus grup amb les caps d'algunes àrees del Consell Comarcal del Vallès Oriental (Consellera de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat, Cap de l'Àrea de Polítiques Socials i d'Igualtat, Tècnica de Polítiques d'Igualtat, Gerent del Consell Comarcal, Cap de l'Àrea de Serveis Personal i Tècnica de l'Àrea de Presidència) i s'ha passat un qüestionari d'avaluació i diagnosi dirigit a persones determinades i determinants del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Finalment, en l'últim apartat es descriuen unes recomanacions i propostes per a una nova planificació de cara al II Pla comarcal d'igualtat de gènere.

A continuació es mostra un quadre resum dels apartats de l'avaluació diagnòstica on es recullen les tècniques metodològiques utilitzades en cada apartat:

1. Contextualització Comarcal del Vallès Oriental	Anàlisi de dades oficials: Web Consell Comarcal del Vallès Oriental Programa Hermes IDESCAT
2. Les polítiques de dones al Consell Comarcal del Vallès Oriental	Buidatge de les entrevistes en profunditat: - Psicòloga SIAD - Jurista SIAD Buidatge del focus grup específic en matèria de polítiques d'igualtat: - Cap de l'Àrea de Polítiques Socials i Igualtat - Tècnica de Polítiques d'Igualtat
3. Valoració del document del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones	Anàlisi del document del I Pla Comarcal.
4. Avaluació diagnòstica	Buidatge dels qüestionaris d'avaluació i diagnosi Buidatge del sistema d'avaluació del I Pla Comarcal Focus grup caps d'àrea: - Consellera de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat - Cap de l'Àrea de Polítiques Socials i d'Igualtat - Tècnica de Polítiques d'Igualtat - Gerent del Consell Comarcal - Cap de l'Àrea de Serveis Personal - Tècnica de l'Àrea de Presidència Entrevistes en profunditat: - Cap de l'Àrea de Persones i Valors - Cap de l'Àrea de Desenvolupament Local Focus grup tècniques municipals: La Llagosta, La Garriga, Lliçà d'Amunt Llinars del Vallès i Sant Celoni
5. Recomanacions i propostes per a una nova planificació	Conclusions finals a partir de la metodologia analitzada.

5.2 Contextualització Comarcal del Vallès Oriental

El Vallès Oriental és una Comarca conformada per 43 municipis amb característiques socioeconòmiques diferencials i la seva capital és Granollers amb 59.930 habitants. El Vallès Oriental es caracteritza per una gran diversitat i heterogeneïtat de zones, combina àrees rurals, urbanes i industrials.

Els municipis que configuren la Comarca del Vallès Oriental tenen realitats molt diverses, tot i així els podem agrupar en quatre grans blocs, un primer que aglutina a municipis amb una població inferior als 1.000 habitants, un segon conformat per municipis entre 1.000 habitants i 15.000 habitants, un tercer que pertany a municipis superiors a 15.000 habitants i dos municipis amb característiques plenament metropolitanes, Granollers i Mollet del Vallès.

El conjunt del Vallès Oriental té una situació geogràfica privilegiada, se situa a l'extrem nord-oriental de la regió metropolitana de Barcelona en plena depressió prelitoral catalana i a 30 km de la capital catalana. Aquest fet fa que disposi d'una bona xarxa de comunicacions.

El Vallès Oriental és la Comarca més extensa de l'àmbit metropolità amb 851,9 km² de superfície, amb una població de 403.623 habitants i una densitat de població de 474,3h/km².

El Vallès Oriental s'ha beneficiat del paper difusor de Barcelona i la saturació de la mateixa ciutat. Aquest factor, juntament amb un desplaçament de la indústria a les comarques del seu entorn, han provocat que el Vallès Oriental experimenti un salt demogràfic brusc i una important transformació en la seva estructura productiva, caracteritzada per un pes reduït del sector primari, una forta industrialització i un procés de terciarització emergent.

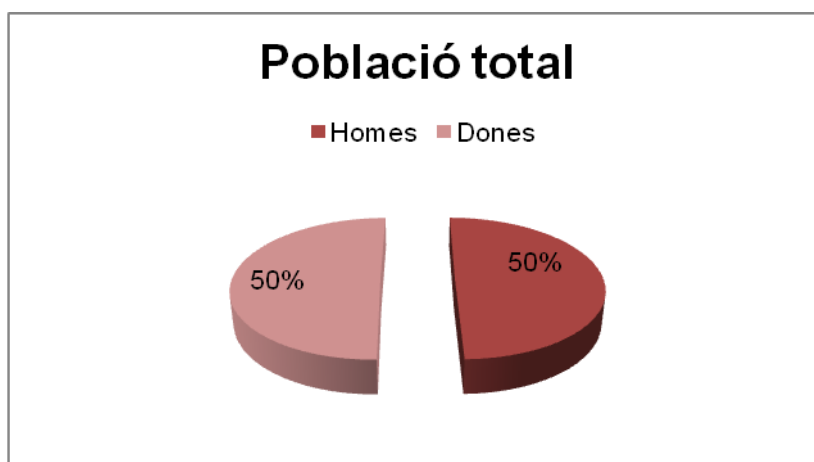
Tal i com ens exposa el web del Consell Comarcal del Vallès Oriental, la Comarca compta amb nombrosos espais naturals molt ben conservats i amb una varietat de paisatges de gran bellesa. Hi trobem el Parc Natural del Montseny, el Parc Natural del Montnegre i el Corredor, la zona dels cingles de Bertí i el part Rural de Gallecs.

Els municipis que configuren la Comarca, ordenats alfabèticament són els següents: Aiguafreda, l'Ametlla del Vallès, Bigues i Riells, Caldes de Montbui, Campins, Canovelles, Cardedeu, Cànoves i Samalús, Castellterçol, Castellcir, Figaró-Montmany, Fogars de Montclús, les Franqueses del Vallès, la Garriga, Granera, Granollers, Gualba, la Llagosta, Llinars del Vallès, Lliçà d'Amunt, Lliçà de Vall, Martorelles, Mollet del Vallès, Montmeló, Montornès del Vallès, Montseny, Parets del Vallès, la Roca del Vallès, Sant Antoni de Vilamajor, Sant Celoni, Sant Esteve de Palautordera, Sant Feliu de Codines, Sant Pere de Vilamajor, Sant Quirze Safaja, Santa Eulàlia de Ronçana, Santa Maria de Martorelles, Santa Maria de Palautordera, Tagamanent, Vallgorguina, Vallromanes, Vilalba Sasserra i Vilanova del Vallès.

El mes de juliol de 2015 es va constituir el Consell Comarcal del Moianès. Quatre municipis del Vallès Oriental passen a formar part del Consell Comarcal del Moianès: Castellterçol, Castellcir, Granera i Sant Quirze de Safaja. En aquest document les dades demogràfiques i d'avaluació inclouen els quatre municipis del Moianès.

POBLACIÓ TOTAL

La Comarca del Vallès Oriental compta amb una població total de 403.623 habitants (201.776 homes i 201.847 dones), constatem que hi habiten més homes que dones en valors absoluts tot i que la diferència és petita, tal i com mostra la gràfica de percentatge de representació de la població total per sexe.

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2014.

La població total del Vallès Oriental representa un 5,4% de la població total de Catalunya. Pel que fa a les dones específicament constatem gairebé el mateix percentatge comparatiu. Ens ho mostra la taula següent.

	Vallès Oriental		Catalunya	
Homes	201.847	50%	3.701.740	49'23%
Dones	201.776	50%	3.817.163	50,77%
Total	403.623	100%	7.518.903	100%

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2014.

L'evolució de la població en els últims cinc anys, presenta un creixement constant. Des de 2010 fins a l'actualitat, ha anat augmentant el nombre total d'habitants. Pel que fa a les dones, el creixement és constant any rere any, en canvi en el cas dels homes, es detecta aquest augment constant excepte l'any 2013 que hi ha un petit decreixement en relació amb l'any anterior. Ens ho mostra la taula que es detalla a continuació.

Any	Homes	Dones	Total
2014	201.847	201.776	403.623
2013	201.716	201.273	402.989
2012	202.016	200.616	402.632
2011	201.032	198.868	399.900
2010	199.725	196.966	396.691

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2014

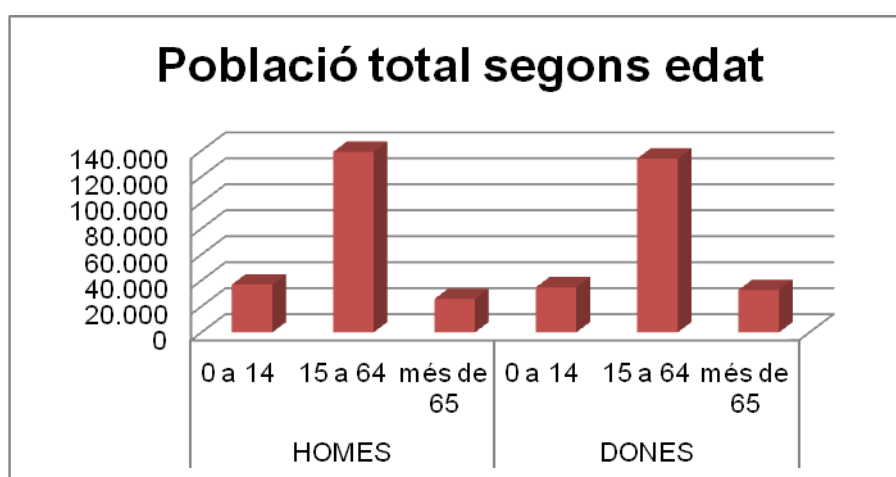
POBLACIÓ SEGONS EDAT

La distribució de la població per edat mostra que el Vallès Oriental és una Comarca que centra el gran gruix de població entre els 15 i 64 anys, per tant podem afirmar que és una **població adulta no sobreenvellida**. Presenta un 18% de població fins a 14 anys, percentatge major que al total de Catalunya (16%), i un 68% de població de 15 a 64 anys, també superior al total de Catalunya (67%). Pel que fa a la població de més de 65 anys constatem un 14% de població, dada lleugerament inferior al total de Catalunya (17%). La taula correspon a les dades exposades.

Grups d'Edat	Vallès Oriental	Catalunya
De 0 a 14 anys	18%	16%
De 15 a 64 anys	68%	67%
De 65 i més	14%	17%
Base	402.989	7.553.650

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2013

La gràfica que es mostra a continuació analitza la població per edats de forma més detallada perquè té en compte el sexe. Si analitzem la població total del Vallès Oriental, en funció de l'edat i el sexe observem que fins als 64 anys hi ha una presència poblacional majorment masculina i a partir dels 65 canvia la tendència amb una majoria de dones. **Podem afirmar doncs que la Comarca consta d'una població molt equilibrada entre dones i homes i poc sobreenvellida.**

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2013.

CREIXEMENT DE LA POBLACIÓ

El creixement natural del Vallès Oriental segueix la mateixa tendència de creixement que a Catalunya, tendència de creixement natural positiva (més naixements que defuncions) amb una taxa bruta del 3,12 (per mil habitants). Aquesta dada és superior a la de Catalunya (1,43). Al Vallès Oriental, el 2013 varen néixer 3906 criatures (2005 nens i 1901 nenes), per contra, el 2012 hi varen haver 2782 defuncions (1425 homes i 1357 dones), segons dades de l'IDESCAT.

Pel que fa al creixement real, és a dir, tenint en compte la natalitat, mortalitat i els fluxos migratoris ens adonem que el resultat és negatiu, i per tant **la Comarca del Vallès Oriental està en situació de decreixement (-1,39)**. Aquesta situació de decreixement es dona també a Catalunya tot i que en major percentatge (-6,05). La taula ens detalla aquestes dades.

Creixement de la població. Taxa bruta per 1.000 habitants	Vallès Oriental	Catalunya
Taxa bruta de natalitat. 2013	9,75	9,59
Taxa bruta de mortalitat. 2011	6,42	7,93
Creixement natural. 2013	3,12	1,43
Creixement migratori. 2013	-4,5	-7,48
Creixement total. 2013	-1,39	-6,05

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2013.

MOVIMENT MIGRATORI

El 10% de la població del Vallès Oriental té nacionalitat estrangera, dada que, comparativament amb Catalunya, se li ha de sumar 5 punts. Per tant podem afirmar que la comarca del Vallès Oriental té un percentatge de migració inferior al total de Catalunya. Ens ho mostra la taula a continuació.

Nacionalitat	Vallès Oriental	Catalunya
Espanyola	90%	85%
Estrangera	10%	15%
Base	402.989	7.553.65

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2013.

Si analitzem les dades en funció del sexe ens trobem que, al Vallès Oriental hi ha un **percentatge inferior de dones migrades (9%) que homes (11%)**, mateixa tendència pel que fa a Catalunya, que presenta major migració masculina (16%) que femenina (14%). La taula ens ho detalla.

	Resta UE		Resta d'Europa		Àfrica
	Vallès Oriental		Catalunya		
	Homes	Dones	Homes	Dones	
Espanyola	89%	91%	84%	86%	
Estrangera	11%	9%	16%	14%	
Base	201.716	201.273	3.725.318	3.828.332	

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2013.

El 10% d'immigració que presenta la comarca del Vallès Oriental compta amb diversitat d'origens. Entre les persones estrangeres el col·lectiu majoritari és l'Àfricà, amb quasi el doble de presència d'homes que de dones, seguidament de l'Americà que pel que fa a dones i homes canvia la proporció, fent majoritària la presència de dones que d'homes, especialment les procedents d'Amèrica del Nord i Central. El tercer col·lectiu més present pel que fa a la tendència general de tota la comarca del Vallès Oriental és l'Asiàtic amb una major proporció d'homes.

Si afegim la variable edat en l'anàlisi de les migracions des d'una perspectiva de gènere, podem veure que el **gran gruix poblacional se situa entre els 15 i 59 anys**, en menor mesura hi trobem població estrangera de 60 anys i més. El percentatge de dones i homes és variable en funció de l'origen. Així doncs el gran gruix de població de la resta de la UE el trobem entre els homes de 15 a 59 anys. Pel que fa a la resta d'Europa, trobem la majoria de població de dones de 15 a 59 anys. Si parem atenció a l'Àfrica, amb molta diferència hi trobem el gran gruix poblacional entre els homes de 15 a 59 anys. Si l'origen és Amèrica del Nord i Central, hi trobem la majoria entre dones de 15 a 59 anys, i pel que fa a Amèrica del Sud igual. Finalment, si l'origen és Àsia i Oceania destaca la població masculina entre 15 i 59 anys. La taula que es mostra a continuació ho detalla.

Edat	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
0 a 14	457	447	127	108	2.276	2.037
15 a 59	3068	2827	530	811	9057	4321
60 i més	236	208	21	54	159	142
Total	3.761	3.482	678	973	11.492	6.500
	Amèrica del Nord i Central		Amèrica del Sud		Àsia i Oceania	
Edat	Homes	Dones	Homes	Dones	Homes	Dones
0 a 14	107	99	731	734	255	237
15 a 59	538	859	3881	5087	953	693
60 i més	15	75	121	230	39	27
Total	660	1.033	4.733	6.051	1.247	957

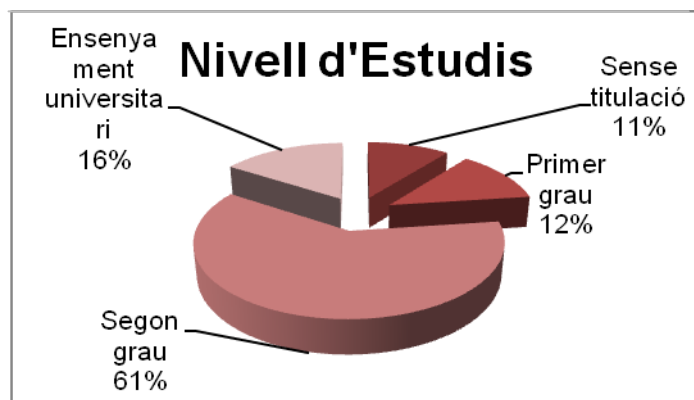
Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2013

POBLACIÓ SEGONS NIVELL EDUCATIU

A la comarca del Vallès Oriental, **hi predominen tant homes com dones, amb un nivell d'estudis de segon grau**. Aquesta tendència és similar a tot Catalunya. No es disposen de dades més detallades per identificar a fons el nivell educatiu de la comarca. La taula i gràfica que es detallen a continuació ens mostren aquestes dades.

Nivell instrucció (població a partir de 16 anys)	Vallès Oriental	Catalunya
Sense titulació	34.409	623.324
Primer grau	39.876	837.313
Segon grau	197.899	3.498.064
Ensenyament universitari	51.604	1.264.747
TOTAL	323.788	6.223.448

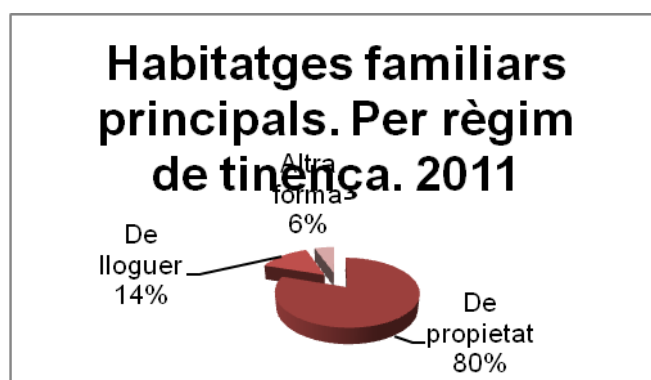
Font: IDESCAT, 2011.

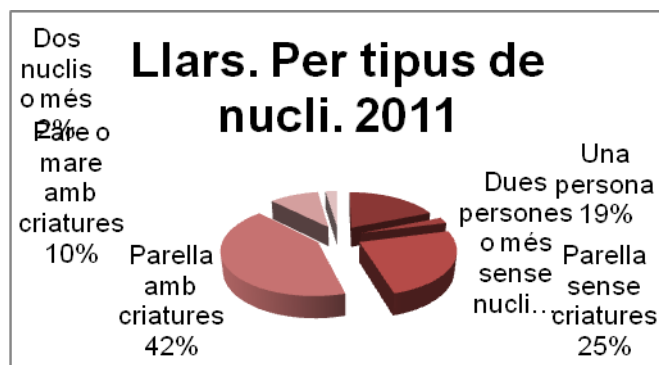
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l' IDESCAT, 2011.

ESTRUCTURA DE LES LLARS

Tenint en compte com són les llars a la Comarca del Vallès Oriental i quin és el règim de tinença dels habitatges familiars podem destacar que el **80% de les llars són de propietat**, en comparativa molt llunyana del **14% de tinença d'habitatges de lloguer**. Per altra banda, tenint en compte quins tipus de família s'hi troben, destaquem que és **la família nuclear (parella amb criatures) la que té més presència amb un 42%**, seguidament de les parelles sense criatures que ocupen un 25%, les llars unipersonals que representen un 19% i les famílies monomarentals o monoparentals que també tenen la seva representació a la Comarca del Vallès Oriental amb un 10%. Cal tenir en compte que les dades descrites daten del 2011. Les gràfiques ens ho mostren.

Font: elaboració pròpia a partir de l' IDESCAT, 2011.

Font: elaboració pròpia a partir de l'IDESCAT, 2011.

5.3 Les polítiques de Dones al Consell Comarcal del Vallès Oriental

L'Àrea de Polítiques d'Igualtat del Consell Comarcal del Vallès Oriental, esdevé un marc organitzatiu des del qual es desenvolupa una tasca de caire tècnica i política que permet el desenvolupament integral de la política adreçada a l'avenç de les dones i l'equitat de gènere al Consell Comarcal del Vallès Oriental.

L' inici i el funcionament actual de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat centren la seva política en l'abordatge integral de la Violència Masclista. L'abordatge i acció contra la violència masclista es treballa i s'ha treballat de manera transversal, integral i coordinada amb els municipis.

La intervenció que es realitza des del Consell Comarcal del Vallès Oriental, en matèria de violència masclista i en coordinació amb els Serveis Socials d'Atenció Primària dels municipis inferiors a 20.000 habitants, es fa des dels anys 90.

El treball que s'ha dut a terme des de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat, ha tingut la funció de liderar, informar de recursos, aglutinar, canalitzar iniciatives i propostes, cercar recursos i coordinar projectes diversos entre els municipis del Vallès Oriental. La violència masclista ha estat la prioritat de les polítiques d'igualtat de gènere del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Des de 1994 i amb el suport de l'Institut Català de les Dones, es va obrir la primera **Casa d'Acollidaper a dones maltractades**.

A l'any 1998 es va dur a terme la **I Jornada de la Dona Maltractada al Vallès Oriental**, on hi participaren professionals i agents implicats diversos, en l'àmbit de la violència masclista.

A l'any 1999 es va aprovar el **Circuit d'Atenció i Abordatge de la Violència Masclista en els seus Municipis**, actualment aquest Circuit està en procés de revisió.

A l'any 2001 es va crear un **Grup de Treball** estable format per tècniques i tècnics municipals de Serveis Socials de la comarca del Vallès Oriental. El grup de treball es va dedicar, entre altres temes a la definició d'un servei d'acollida d'urgència per a dones.

A l'any 2003 es va validar i aprovar a instàncies polítiques el programa d'atenció a les urgències i emergències davant de situacions de violència vers les dones, un programa que fou recollit en el **conveni interadministratiu de col·laboració per a la coordinació, la programació i el finançament dels Serveis Socials**, signat pel Consell Comarcal del Vallès Oriental i municipis de la comarca.

A l'actualitat existeixen dos grups de treball intermunicipals, liderats des de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat dedicats a **l'atenció en casos de violència masclista i la prevenció de la població jove**. Ambdós estan formats per tècniques de Polítiques d'Igualtat o de Serveis Socials municipals d'alguns municipis de la comarca del Vallès Oriental.

Des de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat també es fa difusió de notícies vinculades a les diades del 8 de març, Dia Internacional de les Dones i 25 de novembre, Dia Internacional contra la violència vers les dones. Es penjen notícies d'actualitat vinculades i el manifest institucional al web del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

L'any 2013 es crea el **SIAD comarcal**. Aquest servei ofereix atenció psicològica i jurídica en tots els aspectes relacionats amb la vida de les dones. Atén a qualsevol dona de la comarca derivada de Serveis Socials Bàsics o altres professionals i fa especial atenció a les dones dels municipis que no tenen SIAD propis als seus consistoris. També atén als fills i filles de les dones, en els casos que es requereixi.

El Consell Comarcal del Vallès Oriental gestiona la **Teleassistència per a les víctimes de la violència de gènere**, fent el control de les que estan actives i la **Casa d'Acollida d'urgència per a dones**, oferint les 14 primeres nits gratuïtes als municipis de la comarca del Vallès Oriental.

CRONOGRAMA DE LES PRINCIPALS ACTUACIONS:

'90	Primeres intervencions en matèria de Violència de Gènere en coordinació amb Serveis Socials d'Atenció Primària dels municipis inferiors a 20.000 hab.
'90	Lidera el treball conjunt intermunicipal (informació de recursos existents, coordinador d'iniciatives i propostes).
1994	Primera casa d'acolliment de dones (dirigida als 43 municipis de la Comarca).
1998	I Jornada de la Dona Maltractada al Vallès Oriental.

1999	Aprovació del Protocol (Circuit d'Atenció i Abordatge de la Violència Masclista en els seus municipis).
2001	Grup de treball per a la definició del servei d'acolliment d'urgència
2003	S'aprova el programa d'atenció a les urgències i emergències davant de situacions de violència vers les dones (Conveni interadministratiu de col·laboració).
2005	Sumant esforços. Publicació del procés de treball en l'atenció i prevenció de la violència envers les dones al Vallès Oriental.
2008	Dissolució del grup de treball (Serveis Socials de diversos municipis).
2011	Primer Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).
2011	Incorporació d'una tècnica a mitja jornada, especialitzada en polítiques d'igualtat de gènere. Es reprèn el treball amb el personal tècnic municipal.
2012	Informe tècnic relatiu a la Comarca del Vallès Oriental, de l'Oficina de Promoció de Polítiques d'Igualtat dona-home, de la Diputació de Barcelona.
2013	Creació del Servei Comarcal d'Informació i Atenció a les Dones Comarcal (SIAD).
2014	Revisió del Circuit d'Atenció i Abordatge de la Violència Masclista en els seus Municipis.
2014	Avaluació del Primer Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).
2015	Diagnosi de Gènere del Vallès Oriental.
2015	II Pla comarcal d'igualtat de gènere (2015-2018).

Font: elaboració pròpia a partir de les entrevistes en profunditat, focus grup i el document del I Pla Comarcal.

5.4 Valoració del document del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones

En aquest apartat es vol fer una breu valoració del document del I Pla Comarcal, ja que una avaluació ha de valorar l'acompliment dels objectius del pla, però també és imprescindible valorar l'estructura, la metodologia i el contingut que defineix i determina el I Pla Comarcal ja que pot esdevenir un element facilitador alhora de dissenyar el futur Pla Comarcal.

En línies generals, el fet de tenir un I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental és una clara mostra de compromís polític i tècnic, elements fonamentals per poder engegar qualsevol tipus d'actuació Comarcal i intermunicipal.

5.4.1 Estructura

Pel que fa a l'estructura del document del I Pla Comarcal, cal destacar que incorpora un marc de referència de polítiques de dones on es fa una explicació acurada dels antecedents de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat, per conèixer la cronologia i evolució de les polítiques desenvolupades en la matèria. Inclou uns objectius clars que giren entorn a reforçar les polítiques de gènere als ajuntaments de la comarca del Vallès Oriental, potenciar la participació, crear eines de cohesió i coneixement dels recursos existents, i potència el treball en xarxa entre municipis. El caràcter intermunicipal del document és clau. També hi situa un petit marc teòric, imprescindible per entendre les polítiques d'igualtat de gènere.

El pla d'acció es divideix en 4 eixos de treball, cada eix de treball té objectius generals, objectius específics i mesures. També inclou les àrees que intervenen en la implementació de les mesures.

A continuació es mostren un seguit de taules que mostren els eixos de treball, els objectius generals i específics i el nombre de mesures, de manera detallada.

EIX	1	2	3	4
OBJ GENERAL	2	1	1	1
OBJ ESPECÍFIC	6	2	4	4
MESURES	19	3	19	15

Font: elaboració pròpia a partir del document del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

A continuació és mostra una taula amb els eixos del I Pla Comarcal, els objectius generals i objectius específics:

1. Transversalitat de les Polítiques de Dones en l'organització corporativa	1.1 Adequar el Consell Comarcal com a administració pública a la cultura de treball i l'organització per possibilitar la transversalitat de les polítiques de gènere.	1.1.1 Establir les polítiques de gènere com un eix transversal en els Plans d'actuació del Consell Comarcal.
		1.1.2 Incorporar la perspectiva de gènere a les estructures, la normativa i l'actuació administrativa del Consell Comarcal.
		1.1.3 Garantir l'ús del llenguatge no sexista.
		1.1.4 Promoure les polítiques de gènere en el territori.
		1.1.5 Promoure la paritat de dones i homes en tots els òrgans del Consell Comarcal.

	<p>1.2 Fomentar la participació de les dones a tots els nivells i àmbits socials, que es reconegui el paper i els sabers de les dones en la societat, fent visible la seva presència i diversitat.</p>	<p>1.2.1 Promoure la participació social i comunitària de les dones tenint en compte la seva diversitat.</p>
<p>2. Canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones</p>	<p>2.1 Visibilitzar i promoure la producció cultural i social de les dones.</p>	<p>2.1.1 Fer emergir la cultura i els sabers de les dones de la Comarca que han contribuït amb les seves aportacions al desenvolupament econòmic, cultural, científic, ...</p> <p>2.1.2 Fer emergir la història i les aportacions socials de les dones a la Comarca del Vallès Oriental.</p>
<p>3. Reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida</p>	<p>3.1 Reduir les desigualtats de gènere en el treball, fomentar una nova cultura d'organització dels temps.</p>	<p>3.1.1 Fer visibles les tasques familiars, domèstiques i de cura, donar-li valor i promoure una nova cultura dels treballs i de la corresponsabilitat entre les empreses de la Comarca.</p> <p>3.1.2 Garantir la presència de les dones en el mercat de treball remunerat sense discriminació vertical i horitzontal, en igualtat de tracte i d'oportunitats.</p> <p>3.1.3 Convertir la informació en coneixement respecte a les situacions i experiències de la vida quotidiana de les dones.</p> <p>3.1.4 Fomentar una cultura comunitària basada en la inclusió i el respecte a la diversitat i a les diferències.</p>
<p>4. Intervenció integral contra la violència masclista</p>	<p>4.1 Desenvolupar estructures de coordinació i cooperació amb els municipis de la Comarca que permetin una intervenció integral.</p>	<p>4.1.1 Promoure la coordinació, cooperació i complementarietat de les polítiques dutes a terme pels diferents municipis de la Comarca en relació a la violència masclista.</p> <p>4.1.2 Sensibilitzar i conscienciar la ciutadania per promoure tolerància zero a la violència masclista.</p> <p>4.1.3 Millorar l'atenció a les dones víctimes de la violència.</p> <p>4.1.4 Desenvolupar la prevenció de l'assetjament sexual i dels riscos laborals per raó de sexe a l'àmbit laboral del Consell Comarcal.</p>

Font: elaboració pròpia a partir del document del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

A continuació es mostra una taula amb el nombre d'accions corresponents a cada línia estratègica:

EIX	NOMBRE DE MESURES
Transversalitat de les Polítiques de Dones en l'organització corporativa	19
Canvis Culturals Facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones	3
Reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida	19
Intervenció integral contra la violència masclista	15
TOTAL: 56 MESURES	

Font: elaboració pròpia a partir del document del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

5.4.2 Metodologia

La metodologia, com a part imprescindible del document, detalla el procés d'elaboració del pla de treball i, per tant, configura el marc de referència de les polítiques d'igualtat de gènere que se'n derivaran.

Com a element imprescindible s'hi destaca el caràcter transversalitzador del document, ja que les accions que se'n deriven, es fan des de diverses àrees.

Pel que fa a la metodologia, també s'hi destaca la creació d'una comissió de treball formada per personal tècnic, amb la voluntat de fer els mecanismes d'implementació, coordinació, seguiment i avaluació.

5.4.3 Continguts

El contingut del document, mostra una clara aposta política i tècnica per a la revisió i redefinició de les Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Els continguts del pla d'acció varien segons els eixos de treball que es descriu, per aquest motiu es fa la revisió dels continguts segons l'eix de treball.

Eix 1: descriu la transversalitat de les polítiques de dones en l'organització corporativa. És interessant perquè s'hi destaca la necessitat de donar visibilitat a les polítiques de dones i d'igualtat en el sí del Consell Comarcal del Vallès Oriental, així com fer que esdevinguin transversals i, per tant, impregnin totes les àrees de treball del Consell Comarcal del Vallès Oriental. Per desenvolupar-ho es contempla la necessitat de crear una comissió transversal de seguiment. Per altra banda cal destacar el caràcter intermunicipal que planteja aquest pla d'acció, ja que des del Consell Comarcal del Vallès Oriental es poden marcar les directrius de treball de tots els municipis que configuren la Comarca del

Vallès Oriental, i afavorir l'adscripció a aquest pla de treball d'aquells municipis que no en tinguin. També contempla la paritat en tots els òrgans de representació i l'ús del llenguatge no sexista ni androcèntric en la generació de documents externs i interns. Incorpora una mesura imprescindible que té a veure amb la contractació externa i la necessitat d'exigir que les empreses i institucions amb qui es signin convenis o firmin contractes, complexin amb criteris d'igualtat de dones i homes, tal i com estableix la Llei 3/2007 de 22 de març per la Igualtat efectiva entre dones i homes en l'article 33.

Eix 2: descriu els canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones, en aquest àmbit destaca la necessitat de donar veu i visibilitat a l'aportació dels sabers de les dones, que han estat negats i invisibilitzats en moltes ocasions en la nostra societat.

Eix 3: descriu la reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida, aquest eix és imprescindible perquè destaca la necessitat de reconèixer les tasques de cura i domèstiques i potenciar la coresponsabilitat. Aposta per pactes intermunicipals per la reorganització dels temps i desenvolupa un seguit de mesures per treballar les desigualtats de gènere en l'àmbit laboral. És important perquè en la seva descripció no oblidia les dones del món rural ni les dones migrades, dos eixos transversals que també requereixen de ser visibilitzats i treballats des de la perspectiva de gènere. Planteja un element fonamental que és la creació d'un observatori de les desigualtats.

Eix 4: descriu la intervenció integral contra la violència masclista, tenint en compte la normativa vigent, 5/2008 de 24 d'abril, del dret de les dones a eradicar la violència masclista i la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre homes i dones. Per una banda planteja estratègies de formació i reciclatge per a professionals de la xarxa d'atenció i recuperació de les dones, així com eines per a fer un bon seguiment i avaluació dels protocols vigents. Planteja accions des de la sensibilització, apostant per fer un treball coordinat amb els Punts d'Informació Juvenil (endavant PIJ), i Serveis Socials per a la difusió de materials de sensibilització i realització de tallers de prevenció. Planteja una millora en l'atenció a les dones víctimes potenciant la coordinació de la xarxa i impulsant programes d'intervenció integral contra la violència masclista. I finalment afegeix l'assetjament sexual i per raó de sexe, com a àmbit de la violència masclista en què s'ha de treballar i establir un protocol.

5.4.4 Punts forts i punts febles del document

A continuació es descriuen els punts forts i els punts febles que presenta el document del I Pla Comarcal, organitzat segons l'estructura, la metodologia i els continguts, tal i com s'ha descrit i detallat en els apartats anteriors (5.3.1, 5.3.2, 5.3.3).

	Punts Forts	Punts Febles
Estructura	<ul style="list-style-type: none"> -Incorpora una descripció de l'evolució de les polítiques de dones i d'igualtat del Consell Comarcal. -Incorpora marc teòric, legal i condicions prèvies com a punt de partida del document i la metodologia utilitzada per al disseny del pla. -Defineix els objectius del pla: reforçar les polítiques de gènere als ajuntaments de la Comarca, potenciar la participació, crear eines de cohesió i coneixement dels recursos existents, i potenciar el treball en xarxa entre municipis. .-Defineix un pla d'acció detallat (eixos de treball, objectius generals, objectius específics, mesures i àrees implicades). -Ordena les mesures segons l'objectiu específic. 	<ul style="list-style-type: none"> -Manca d'ordre de prioritats dels objectius específics i les mesures. -Inexistència d'indicadors de seguiment i resultat per fer-ne una bona avaluació de seguiment i final. -Mesures excessivament àmplies (estan descrites com a objectius, no concretades) -No totes les mesures contemplen les àrees d'intervenció, i en els casos que sí, són sempre les mateixes. -Mesures sense: indicadors, recursos humans, àrees implicades, pressupost, prioritat ni temporització. -Manca un quadre resum temporitzat de totes les mesures a desenvolupar. -Manca un glossari específic de la matèria.
Metodologia	<ul style="list-style-type: none"> -Té en compte el caràcter transversalitzador de les polítiques de dones i d'igualtat (en les accions hi intervenen diverses àrees municipals). -Es basa en una comissió de treball encarregada de fer una coordinació, seguiment i avaluació de tot el procés. -Les mesures es plantegen des de l'intermunicipalisme. 	<ul style="list-style-type: none"> -La comissió de treball del pla hauria de partir d'una formació prèvia. -La metodologia i accions no contemplen la participació de les entitats de dones i moviments socials del Vallès Oriental. -La metodologia no planteja intervenció de personal tècnic d'ajuntaments de la Comarca. -La definició metodològica només exposa l'estructura del document, no explicita el procés d'elaboració (entrevistes, qüestionaris, sessions de treball, etc.) que s'ha dut a terme. -La metodologia hauria de preveure mecanismes de coordinació amb els municipis, la ciutadania, les entitats de dones i els moviments socials de la Comarca.

Continguts

Eix 1:

-Visibilitza les polítiques de dones i d'igualtat en el sí del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

-Contempla la paritat en tots els òrgans de representació.

-Afavoreix l'ús del llenguatge no sexista ni androcèntric.

-Contempla la necessitat d'exigir que les empreses i institucions amb qui es signin convenis complexin amb criteris d'igualtat entre dones i homes.

Eix 2:

-recuperació de la memòria històrica de les dones.

Eix 3:

-Reconeix les tasques domèstiques i de cura.

-Aposta per pactes intermunicipals per la reorganització dels temps.

-Destaca mesures per treballar les desigualtats de gènere en l'àmbit laboral.

-En la seva descripció no oblidada les dones del món rural ni les dones migrades.

Eix 4:

-Estratègies de formació, reciclatge i avaluació de protocols per a professionals.

-Planteja accions des de la sensibilització contra la violència masclista (treball coordinat amb els PIJ i Serveis Socials).

-Planteja accions per millorar l'atenció de les dones víctimes.

-Planteja accions per a la prevenció de l'assetjament sexual i per raó de sexe.

Eix 1:

-L'objectiu general 1.2 té a veure amb l'eix 2.

Eix 2:

-Manca de mesures que contemplin el foment de la participació sociopolítica de les dones.

-Manca de mesures que potenciïn l'apoderament de les dones.

-Manca de mesures que potenciïn el lideratge en femení.

Eix 3:

-Manca de mesures que tinguin en compte la població jove.

Eix 4:

-Manca de mesures que afavoreixin la prevenció de la violència entre la població jove.

-Manca de mesures que apostin per una bona detecció de la violència masclista.

-Manca de mesures que treballin la recuperació de les dones.

5.5 Avaluació diagnòstica per àmbits

L'apartat que es presenta esdevé una avaluació diagnòstica de la situació de les dones i les polítiques de dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

El contingut s'organitza en funció dels 4 eixos de treball del I Pla Comarcal:

1. Transversalitat de les polítiques de dones en l'organització corporativa.
2. Canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones.
3. Reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida.
4. Intervenció integral contra la violència masclista.

Cada eix estratègic contempla tres nivells d'anàlisi, per una banda s'analitza el grau d'acompliment de les accions determinades pel I Pla Comarcal en cada àmbit, també es dóna informació de diagnòsi de cada eix i se'n deriva un anàlisi dels punts forts i els punts a millorar per a cada línia estratègica.

L'avaluació diagnòstica ens ofereix un retrat de l'estat del Consell Comarcal del Vallès Oriental en matèria d'igualtat de gènere, per tant defineix un conjunt de pràctiques o situacions que el Consell Comarcal del Vallès Oriental hauria de seguir potenciant i aspectes que impliquen una discriminació –directa o indirecta- de les dones o que no potencien prou la igualtat de dones i homes, informació que ens serà imprescindible per dissenyar el pla d'acció (II Pla comarcal d'igualtat de gènere).

5.5.1 Transversalitat de les polítiques de dones en l'organització corporativa

El compromís amb la igualtat i transversalitat de gènere a l'organització corporativa té l'objectiu de conèixer el valor i impuls que s'està donant a les polítiques d'igualtat de gènere al Consell Comarcal del Vallès Oriental, i constatar si s'està desenvolupant una cultura de treball de transversalitat de gènere, que situï la igualtat de dones i homes com a dret fonamental de totes les persones i com a valor central de l'acció comarcal i de les polítiques locals.

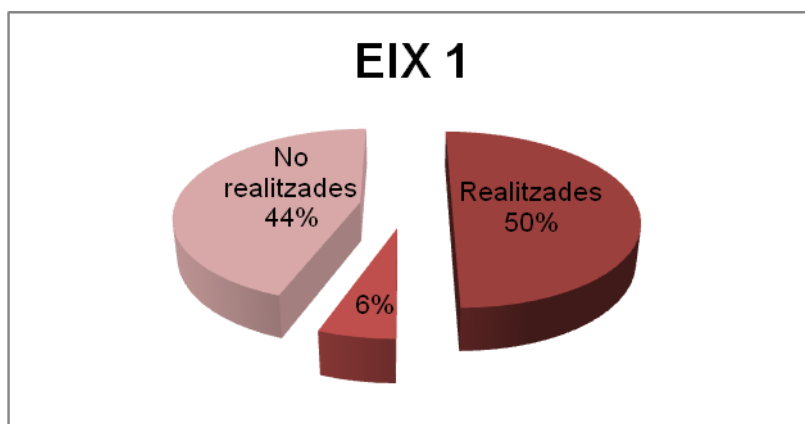
ACOMPLIMENT DE LES ACCIONS

L'eix 1, d'adequació del Consell Comarcal com a administració pública a la cultura de treball i l'organització per possibilitar la transversalitat de les polítiques de gènere, conté dos objectius generals. El primer té 5 objectius específics i el segon té 1 objectiu específic. Cada objectiu específic conté un nombre determinat de mesures que es detallen a continuació.

OBJECTIUS	MESURES
OBJECTIU GENERAL 1.1	
Objectiu específic 1.1.1	3
Objectiu específic 1.1.2	3
Objectiu específic 1.1.3	4
Objectiu específic 1.1.4	5
Objectiu específic 1.1.5	1
OBJECTIU GENERAL 1.2	
Objectiu específic 1.2.1	3
TOTAL	19

Font: elaboració pròpia a partir del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014)

Si atenem a les mesures que s'han fet, podem destacar que s'han dut a terme el 50% de les accions, no s'han fet el 44% i el 6% s'han fet a mitges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

L'objectiu específic que ha complert més accions és el de promoure les polítiques de gènere en el territori (objectiu específic 1.1.4). L'objectiu específic que ha fet menys accions és el corresponent a promoure la participació social i comunitària de les dones tenint en compte la seva diversitat (objectiu específic 1.2.1).

A continuació es detalla una taula que determina el percentatge d'accions fetes, no dutes a terme o fetes a mitges, segons objectiu específic.

OBJECTIU ESPECÍFIC	Realitzades		No realitzades		Realitzades a mitges	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Objectiu específic 1.1.1	1	11%	1	12%	1	50%
Objectiu específic 1.1.2	1	11%	2	25%	0	0%
Objectiu específic 1.1.3	2	22%	1	12%	1	50%
Objectiu específic 1.1.4	4	45%	1	13%	0	0%
Objectiu específic 1.1.5	1	11%	0	0%	0	0%
Objectiu específic 1.2.1	0	0%	3	38%	0	0%
TOTAL	9	100%	8	100%	2	100%

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

Les accions que s'han fet es detallen a continuació segons l'objectiu específic al qual pertanyen.

Objectiu específic 1.1.1: Establir les polítiques de gènere com un eix transversal en els Plans d'actuació del Consell Comarcal.

- Potenciar l'Àrea d'Igualtat com a garantia de l'aplicació i la coordinació de la transversalitat de gènere en tots els àmbits del Consell Comarcal.

Objectiu específic 1.1.2: Incorporar la perspectiva de gènere en les estructures, la normativa i l'actuació administrativa del Consell Comarcal.

-Incorporar variables de gènere i edat en el sistema de recull sistemàtic d'informació i d'estadística.

Objectiu específic 1.1.3: Garantir l'ús del llenguatge no sexista.

-Sensibilitzar i formar el personal tècnic i responsables polítics per tal de garantir l'ús del llenguatge no sexista en tota la producció escrita, oral i visual de la corporació.

- Impulsar el manual per a l'ús no sexista del llenguatge del Consell Comarcal

Objectiu específic 1.1.4: Promoure les polítiques de gènere en el territori.

-Impulsar l'adscripció al Pla dels municipis petits de la comarca com una eina per desenvolupar accions i polítiques de gènere.

-Sensibilitzar a les persones polítiques de la comarca perquè visualitzin les polítiques de dones en les seves accions.

-Millorar els coneixements dels càrrecs polítics i del personal directiu i tècnic en relació a les polítiques de dones i la perspectiva de gènere

-Promocionar Jornades sobre l'intercanvi d'experiències, reflexió i bones pràctiques en relació a les polítiques de dones al món local

Objectiu específic 1.1.5: Promoure la paritat de dones i homes en tots els òrgans del Consell Comarcal.

-Garantir el compliment de la normativa vigent.

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

INFORMACIÓ DE DIAGNOSI

ORGANITZACIÓ TÈCNICA

L'organització tècnica del Consell Comarcal del Vallès Oriental s'erigeix en base a quatre àrees principals d'actuació que pegen de gerència:

- Polítiques Socials i Igualtat
- Serveis Personals
- Medi Ambient i Territori
- Desenvolupament Local

Aquestes quatre àrees agrupen tot el conjunt d'actuacions que es duen a terme al Consell Comarcal del Vallès Oriental, com a administració local de segon grau. Cada àrea tècnica gestiona serveis i àmbits diversos.

El Consell Comarcal del Vallès Oriental també disposa d'una àrea tècnica interna dedicada als recursos humans que s'anomena Àrea de Persones i Valors.

A continuació es detallen els àmbits de treball que corresponen a cada àrea tècnica.

ÀREES TÈCNIQUES	ÀMBITS DE TREBALL
Polítiques Socials i Igualtat	Polítiques Socials Igualtat
Serveis Personals	Consum Cooperació Cultura Educació Esports Joventut Salut
Medi Ambient i Territori	Medi Ambient Habitatge Territori
Desenvolupament Local	Turisme Estudis / Observatori Promoció Econòmica

Font: elaboració pròpia a partir de la Guia de Serveis 2015.

Les polítiques d'igualtat s'emmarquen a l'Àrea de Polítiques Socials i Igualtat. A nivell polític depenen de l'**Àrea de Polítiques d'Igualtat**. Aquesta àrea disposa de recursos humans i econòmics propis.

Pel que fa als **recursos humans**, Polítiques d'Igualtat compta, a nivell polític amb la consellera de Polítiques d'Igualtat, a nivell directiu, amb la Cap de l'Àrea de Polítiques Socials i Igualtat, a nivell tècnic amb la Tècnica de Polítiques d'Igualtat, que es dedica a mitja jornada a les polítiques d'igualtat dona-home. Pel que fa al SIAD (Servei d'Informació i Atenció a les Dones), compta amb dues professionals, la psicòloga i la jurista, que són les persones que fan l'atenció i coordinació dels casos amb els diversos municipis.

A continuació és detalla el nombre de professionals que treballen en matèria de polítiques d'igualtat i les tasques que desenvolupen.

Consellera Política	Marca la Línia política de l'Àrea
Cap de l'Àrea de Polítiques Socials i Igualtat	Coordina l'Àrea de Polítiques d'Igualtat
Tècnica de Polítiques d'Igualtat	Gestiona les polítiques d'Igualtat del Consell Comarcal del Vallès Oriental a mitja jornada
Psicòloga del SIAD	Atenció psicològica del SIAD Coordinació dels casos amb els municipis Coordinació amb Polítiques d'Igualtat
Jurista del SIAD	Assessorament jurídic del SIAD Coordinació dels casos amb els municipis Coordinació amb Polítiques d'Igualtat

Si atenem als **recursos econòmics**, observem que a l'actualitat, el pressupost destinat a l'Àrea de Polítiques d'Igualtat, incloent el cost de la tècnica, representa un 0,38% del pressupost total del Consell Comarcal del Vallès Oriental. Les polítiques d'igualtat han seguit la següent evolució; pel que fa als recursos humans, veiem que es duplica de l'any 2013 al 2014. Pel que fa a les sessions, partida que contempla assessorament jurídic SIAD, atenció psicològica SIAD, traduccions, formació i altres, no ha variat d'un any a l'altra. La partida que fa referència a l'estructura, veiem que ha disminuït considerablement. El total del pressupost mostra un augment considerable del 2013 al 2014.

Les partides que configuren el pressupost de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat els últims dos anys es relacionen a continuació.

Any	RRHH	Sessions	Estructura	Total
2013	23.853,66€	21.500,00€	2.923,75€	48.277,41€
2014	43.958,12€	21.500,00€	974,57€	66.432,69€

Font: elaboració pròpia a partir de dades emeses pel Consell Comarcal del Vallès Oriental.

L'any 2014 presenta una major quantia econòmica del pressupost de polítiques d'igualtat, aquest fet és molt destacable, ja que el Consell Comarcal del Vallès Oriental ha fet una aposta ferma perquè les polítiques d'igualtat de gènere tinguin pressupost propi i personal propi malgrat la dificultat de l'actual context socioeconòmic.

ESTRATÈGIES DE TRANSVERSALITAT

El Consell Comarcal del Vallès Oriental compta amb diversos mecanismes per treballar la **transversalitat** ja que té dissenyats documents estratègics comarcals que integren i es coordinen des de les diverses àrees tècniques.

Cal destacar el **Pla d'Actuació Comarcal (2012-2016)**, un document elaborat amb les propostes municipals de la Comarca que vol reflectir el compromís de la institució en l'atenció a les persones, el desenvolupament socioeconòmic i la preservació del medi ambient com a línies estratègiques prioritàries de treball en els propers anys.

En la definició de les polítiques s'hi descriu la promoció i desenvolupament de polítiques públiques d'àmbit supramunicipal i comarcal, amb criteris de qualitat, que vetllin per la igualtat d'oportunitats i el benestar de les persones. És imprescindible que un document estratègic posi al centre de les polítiques a les persones i parli d'igualtat d'oportunitats. En matèria de polítiques d'igualtat de gènere específiques, anomena l'acció d'ampliar i potenciar el servei del SIAD per atendre a les dones víctimitzades per la violència masclista.

La **Guia de Serveis 2015** del Consell Comarcal del Vallès Oriental esdevé un document que dona a conèixer i fa accessibles els serveis, les activitats, els programes i les actuacions que el Consell Comarcal del Vallès Oriental impulsa i duu a terme. En matèria de polítiques d'igualtat descriu el programa de prevenció de la violència masclista. On es detallen els objectius específics que mostrem a continuació:

- Oferir recursos i espais de reflexió i debat al personal tècnic de Serveis Socials de la Comarca per ajudar-los a assolir l'objectiu social de violència zero.
- Oferir el Servei d'Informació i Atenció a les dones que viuen als municipis que formen part de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials.
- Oferir serveis d'atenció i acolliment d'urgències per a dones i els seus fills i filles en situació de violència masclista o situació de vulnerabilitat.

També cal destacar la **Guia de Redacció Administrativa** del 2012, com a document que va elaborar el Consell Comarcal del Vallès Oriental amb col·laboració amb el Consorci de Normalització Lingüística, on s'hi defineixen orientacions i pautes generals per redactar documents administratius amb l'objectiu de sistematitzar uns models documentals i establir criteris sobre l'estil del llenguatge administratiu.

La guia incorpora recomanacions per a combatre l'ús sexista del llenguatge, oferint guies i directrius d'estil i redacció de textos que inclouen recomanacions per evitar els usos sexistes i androcèntrics de la llengua. Unes recomanacions encaminades a aconseguir un ús del llenguatge que garanteixi un tracte igualitari, però sense contravenir el bon ús de la llengua i sense afeixugar els textos.

El Consell Comarcal del Vallès Oriental també compta amb un **Pla Comarcal de Ciutadania i Immigració**. El document té l'objectiu d'establir la línia de suport als ajuntaments en el desenvolupament de programes d'acollida de

promoció de la igualtat d'oportunitats i acomodació de la població migrada. Té la intenció de potenciar la convivència, la igualtat d'accés als recursos col·lectius, la cohesió comunitària i el suport contra l'exclusió. Defineix polítiques d'acollida, polítiques d'acomodació com l'elaboració d'un protocol per prevenir la mutilació genital femenina (MGF) i polítiques d'igualtat que tenen en compte la col·laboració amb el SIAD Comarcal.

El **Pla Comarcal de Joventut** (2013-2016), també és un document estratègic i transversal de les polítiques juvenils que es desenvolupen al Consell Comarcal del Vallès Oriental. El document, amb quatre anys de vigència, esdevé una eina de treball en matèria de joventut a nivell comarcal amb l'objectiu de detectar les necessitats que hi ha a la comarca del Vallès Oriental, donar suport als ajuntaments i professionals que desenvolupen polítiques locals de joventut, crear programes i projectes a partir de grups de treball temàtics, oferir recursos supramunicipals en matèria de joventut i fomentar el treball interinstitucional i la cohesió dels serveis dirigits a la població jove de la comarca.

El Pla Comarcal de Joventut parteix d'una diagnosi municipal amb dades segregades per sexe i descriu cinc grups de treball intermunicipal organitzat en relació amb els àmbits que es relacionen a continuació:

- **Grup de gènere i inclusió**
- Grup de Plans locals i Participació
- Grup d'eines i recursos per als professionals
- Grup d'ocupació i formació
- Grup de Salut-Taula Jove de Salut del Vallès Oriental

ADHESIÓ AL PLA COMARCAL

El I Pla Comarcal esdevé un document estratègic de les polítiques de dones que es desenvolupen en el sí del Consell Comarcal del Vallès Oriental i també a la resta de municipis de la comarca. A la comarca del Vallès Oriental hi ha 12 municipis que tenen pla d'igualtat propi i la resta de municipis no en tenen. El I Pla Comarcal està elaborat i dissenyat perquè els municipis de la comarca que no disposen de recursos propis en matèria de polítiques d'igualtat de gènere puguin adherir-s'hi. A l'actualitat hi ha 11 municipis adherits al pla i dos municipis que s'han interessat en la seva adhesió però que no s'ha efectuat.

A continuació es detallen els municipis segons s'han adherit al I Pla Comarcal :

Municipis Adherits al Pla Comarcal

Bigues i Riells

La Roca del Vallès

Lliçà de Vall

Martorelles

Sant Feliu de Codines

Santa Eulàlia de Ronçana

Sta. Maria de Martorelles

Vallromanes

	Cardedeu
	Castellterçol
	Gualba
Municipis amb Pla propi	Canovelles
	Figaró-Montmany
	Franqueses del Vallès
	Garriga
	Granollers
	Llagosta
	Lliçà d'Amunt
	Llinars del Vallès
	Mollet del Vallès
	Montornès del Vallès
Parets del Vallès	
Sant Celoni	
Municipis que han manifestat voler adherir-se al Pla Comarcal	Sant Antoni de V.
	Santa M Palautordera

Font: elaboració pròpia a partir d'informació emesa per l'Àrea de Polítiques d'Igualtat.

PERCEPCIÓ DE LA IGUALTAT I TRANSVERSALITAT

El qüestionari que s'ha fet arribar a diverses persones del Consell Comarcal del Vallès Oriental té una part dedicada a la percepció del principi d'igualtat i la transversalitat de gènere al Consell Comarcal del Vallès Oriental. A continuació es detallen els resultats, per tal de conèixer la perspectiva que en tenen les persones que treballen a l'administració local.

Responent a la pregunta de si considera que al Consell Comarcal es té en compte el principi d'igualtat i si hi ha una tradició estable en matèria d'igualtat ens trobem que pel que fa al principi d'igualtat, hi ha una dualitat de respostes, 4 persones han respost que sí i 4 han respost que no. Pel que fa a la tradició estable de les polítiques d'igualtat veiem que majoritàriament responen que no.

Aquestes respostes mostren que les polítiques d'igualtat al sí del Consell Comarcal del Vallès Oriental encara tenen molt camí per fer, necessiten de consolidació, recursos i visibilitat tant interna al Consell Comarcal del Vallès Oriental, com externa a la comarca del Vallès Oriental.

Les taules detallen les respostes en funció del sexe i de l'àrea de treball. Hi ha hagut casos on les persones no han donat resposta a aquestes preguntes, aquests casos no apareixen a la taula.

PRINCIPI D'IGUALTAT	Dona		Home	
	Sí	No	Sí	No
Àrea de Polítiques Socials i Igualtat	33%			
Àrea de Serveis Personals	33%	25%		
Àrea de Desenvolupament Local	33%	75%		
Àrea de Persones i Valors				100%
TOTAL DE QÜESTIONARIS	3	4	1	

Font: elaboració pròpia a partir del buidatge dels qüestionaris.

TRADICIÓ ESTABLE EN MATÈRIA D'IGUALTAT	Dona		Home	
	Sí	No	Sí	No
Àrea de Polítiques Socials i Igualtat				
Àrea de Serveis Personals			40%	
Àrea de Desenvolupament Local	100%	60%		
Àrea de Persones i Valors				100%
TOTAL DE QÜESTIONARIS	1	5	1	

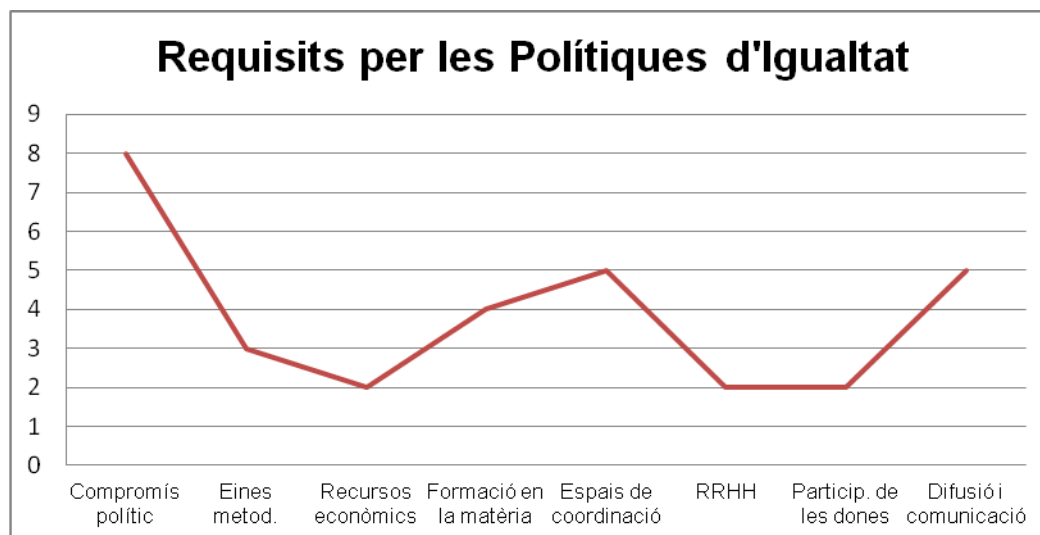
Font: elaboració pròpia a partir del buidatge dels qüestionaris.

Si atenem a la pregunta específica de si és possible aplicar la transversalitat de gènere ens adonem que la gran majoria de les respostes són afirmatives. Podem afirmar per tant, que la transversalitat de gènere és una estratègia acceptada i que forma part de la lògica de treball en el sí del Consell Comarcal del Vallès Oriental. Ens ho mostra la taula.

ÉS POSSIBLE L'APLICACIÓ DE LA TRANSVERSALITAT DE GÈNERE	Dona		Home	
	Sí	No	Sí	No
Àrea de Polítiques Socials i Igualtat	17%			
Àrea de Serveis Personals	33%			
Àrea de Desenvolupament Local	50%	100%		
Àrea de Persones i Valors				100%
TOTAL DE QÜESTIONARIS	6	1	1	

Font: elaboració pròpia a partir del buidatge dels qüestionaris.

Pel que fa a les respostes vinculades amb els aspectes que es necessiten per dur a terme polítiques d'igualtat de gènere, podem destacar que la totalitat de les respostes ha assenyalat el compromís polític. Seguidament dels espais de coordinació i difusió i comunicació. També es destaquen com a imprescindibles els espais de coordinació, com a element clau per iniciar processos de transversalitat de gènere. La meitat de les respostes també assenyalen la importància de la formació en la matèria. En menor mesura es parla de necessitat d'eines metodològiques, recursos econòmics, recursos humans i participació de les dones. La gràfica ens mostra aquesta informació.

Font: elaboració pròpia a partir del buidatge dels qüestionaris.

PUNT FORTS I PUNTS A MILLORAR

A continuació, i a mode de resum, es presenta un quadre que sistematitza els punts forts i els punts a millorar identificats en l'àmbit.

PUNTS FORTS	PUNTS A MILLORAR
<p>ORGANITZACIÓ TÈCNICA</p> <ul style="list-style-type: none"> -Polítiques d'Igualtat és una àrea específica en l'organigrama municipal. -Polítiques d'Igualtat té un pressupost propi que ha augmentat significativament el darrer any. -Polítiques d'Igualtat té personal propi. 	<ul style="list-style-type: none"> -La Tècnica de Polítiques d'Igualtat dedica mitja jornada laboral a les polítiques d'igualtat, no la jornada completa.
<p>ESTRATÈGIA DE TRANSVERSALITAT</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pla d'Actuació Comarcal (2012-2016) estratègia de treball Comarcal i intermunicipal que posa al centre de les polítiques a les persones i parla d'igualtat d'oportunitats. -Guia de serveis del Consell Comarcal del Vallès Oriental 2015, on es destaca el programa d'atenció a la violència masclista i al SIAD. 	<ul style="list-style-type: none"> -Pla d'Actuació Comarcal (2012-2016), no específica ni detalla el tracte que es farà de les polítiques d'igualtat de homes i dones. -Guia de serveis del Consell Comarcal del Vallès Oriental 2015. No anomena el SIAD com a servei específic ni el Pla Comarcal de Dones. -Necessitat de creació d'espais de coordinació entre les àrees de gestió del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

<p>-Pla Comarcal de Ciutadania i Immigració del Vallès Oriental on es detalla la coordinació amb polítiques d'igualtat per atendre a les dones migrades, la coordinació amb el SIAD i l'atenció a la Mutilació Genital Femenina (MGF).</p> <p>-Pla de Joventut Comarcal (2013-2016), amb dades segregades per sexes i definició d'un grup de treball en matèria de coeducació.</p> <p>-Guia de Redacció Administrativa (2012), que incorpora recomanacions d'ús no sexista ni androcèntric de la llengua.</p>	
<p>ADHESIÓ AL PLA COMARCAL</p>	<p>-Cal augmentar el nombre d'adhesions al Pla Comarcal. Fer-lo arribar a tots els municipis del Vallès Oriental que no tinguin dissenyat un Pla d'Igualtat de Gènere.</p>
<p>PERCEPCIÓ DE LA IGUALTAT I TRANSVERSALITAT</p>	<p>-Baixa percepció del principi d'igualtat de gènere al sí del Consell Comarcal</p> <p>-Baixa percepció d'una tradició estable en matèria d'igualtat de gènere i polítiques de dones.</p> <p>-Falta d'espais de coordinació com a estratègia per fomentar la transversalitat de gènere.</p> <p>-Falta de formació específica en matèria de polítiques d'igualtat de gènere.</p>

5.5.2 Canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones

La participació i l'apoderament de les dones en tots els àmbits té l'objectiu de treballar per una democràcia equitativa i participativa, promovent la governança i la participació de les dones en tots els nivells i àmbits de la vida pública.

La intenció d'aquest àmbit és la de mostrar i reflexionar sobre el paper que tenen les dones en les diferents esferes de la participació sociopolítica del

Consell Comarcal del Vallès Oriental i la comarca en general. És clau conèixer la participació política de les dones, des dels òrgans de decisió, així com la presència de les dones en el món associatiu, en espais de participació formals i informals i la capacitat que tenen en teixir xarxes de suport per la cohesió social i intermunicipal.

ACOMPLIMENT DE LES ACCIONS

L'eix 2, de canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones, conté un objectiu general, dos objectius específics i tres mesures.

OBJECTIUS	MESURES
OBJECTIU GENERAL 2.1	
Objectiu específic 2.1.1	1
Objectiu específic 2.1.2	2
TOTAL	3

Font: elaboració pròpia a partir del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014)

Respecte les dades aportades per part el Consell Comarcal del Vallès Oriental, aquest eix de treball no s'han dur a terme cap de les accions que estaven determinades. Podem afirmar doncs que l'eix 2, no ha acomplert amb els objectius i resultats esperats ja que no s'ha implementat cap acció.

INFORMACIÓ DE DIAGNOSI

PARTICIPACIÓ POLÍTICA

L'anàlisi de la situació de dones i homes als òrgans de govern del Consell Comarcal del Vallès Oriental és un element clau per a l'impuls de les polítiques d'igualtat de gènere. Aquesta anàlisi s'ha fet partint de l'estructura política anterior al 17 de juliol de 2015. La representativitat política dels Consells Comarcals depèn de la representativitat municipal, tot i així, és clau veure on se situen les dones polítiques en els òrgans de govern del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

El president, que és el representant del Consell Comarcal i en dirigeix el govern, s'escull entre els i les conselleres que componen el Ple de la corporació. Al Consell Comarcal del Vallès Oriental, aquest càrrec està ocupat per un home.

Pel que fa a la **Vicepresidència**, càrrec que s'ocupa de substituir el president en cas de vacant, absència o impossibilitat, és un càrrec que s'escull lliurement pel president entre els i les membres de la Comissió de Govern. La vicepresidència del Consell Comarcal del Vallès Oriental està composta per 4 homes (80%) i 1 dona (20%).

Si atenem a la **Comissió de Govern** (comissió permanent del Ple), comissió integrada pel president del Consell Comarcal del Vallès Oriental, que la presideix, i els consellers i conselleres comarcals lliurement nomenats pel Ple, veiem que està composta per 12 persones de les quals 10 són homes (83%) i 2 són dones (17 %).

El **Ple**, que esdevé l'òrgan col·legiat de govern i té funcions d'aprovació de les actuacions i de les polítiques institucionals del Consell Comarcal del Vallès Oriental, està integrat per 33 conselleres i consellers, de les quals el 76% són homes i el 24% són dones.

La **Comissió Informativa** de les matèries de competència del Ple, la presideix el President del Consell Comarcal del Vallès Oriental i està integrada per dos representants de cada grup polític del Consell Comarcal del Vallès Oriental. Aquesta està integrada per 11 persones, 10 són homes (91%) i 1 és dona (9%).

La **Comissió Especial de Comptes** que té la funció d'emetre informes sobre els comptes anuals del Consell Comarcal del Vallès Oriental està integrada per 6 persones, 5 són homes (83%) i 1 és dona (17%).

El **Consell d'Alcaldes i Alcaldesses** està integrat per les 43 alcaldies municipals de la comarca del Vallès Oriental. En el cas del Consell Comarcal del Vallès Oriental veiem que dels 43 municipis, ocupen l'alcaldia, 5 dones i 38 homes. El percentatge de dones Alcaldesses de la comarca representa el 12%.

La taula que es mostra a continuació detalla la composició de dones i homes en els diversos òrgans de govern descrits.

ÒRGANS DE GOVERN	HOME		DONA		TOTAL
PRESIDÈNCIA	1	100%		0%	1
VICEPRESIDÈNCIA	4	80%	1	20%	5
COMISSIÓ DE GOVERN	10	83%	2	17%	12
PLE	25	76%	8	24%	33
COMISSIÓ INFORMATIVA DEL PLE	10	91%	1	9%	11
COMISSIÓ ESPECIAL DE COMPTES	5	83%	1	17%	6
CONSELL D'ALCALDES/ESSES	38	88%	5	12%	43

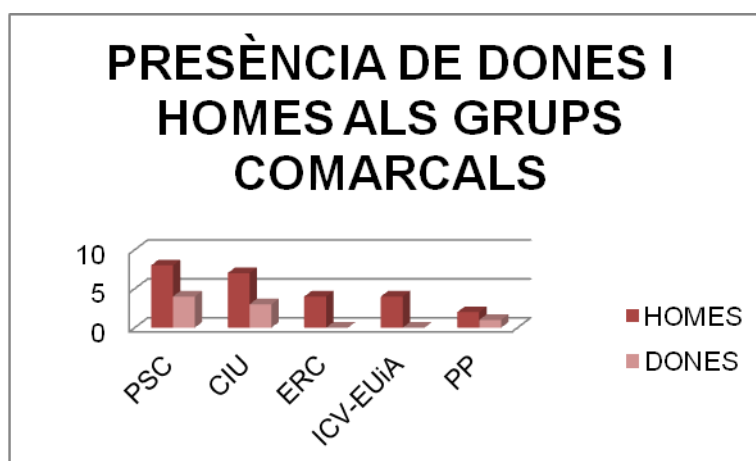
Font: elaboració pròpia a partir del web del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Podem afirmar doncs que als òrgans de govern del Consell Comarcal del Vallès Oriental **no hi ha paritat**. Per altra banda, també podem concretar que és una **comarca amb molt poca presència de dones alcaldesses**, aquest fet condiona la seva representativitat al Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Si atenem a la composició de dones i homes, segons els partits polítics que componen el Ple, veiem que no hi ha cap formació política amb presència paritària de dones i homes. Fins i tot en alguns casos no hi ha dones. Ens ho mostren la taula i gràfica a continuació.

GRUP COMARCAL	PSC	CIU	ERC	ICV-EUiA	PP	TOTAL
HOMES	8	7	4	4	2	25
DONES	4	3	0	0	1	8
TOTAL	12	10	4	4	3	33

Font: elaboració pròpia a partir del web del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Font: elaboració pròpia a partir del web del Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Si atenem a les delegacions d'Àrea, per conèixer quines Àrees gestionen les Conselleres i Consellers ens adonem que només tres dones gestionen àrees de treball. Concretament les trobem a les àrees de, Societat del Coneixement, Polítiques Socials, Polítiques d'Igualtat i Política Territorial i Estudis. Tot i que les dones tenen poca presència als càrrecs polítics del Consell Comarcal del Vallès Oriental, veiem que ocupen àrees típicament masculinitzades com serien Política Territorial i Estudis i Societat del Coneixement. Aquest fet trenca amb la tendència general de la segregació horitzontal. Pel que fa a Polítiques d'Igualtat i Polítiques Socials, la delegació correspon a una dona, tal i com estableix la tradicional idea de divisió sexual dels treballs.

CENTRES D'INFORMACIÓ I RECURSOS PER A LES DONES MUNICIPALS (CIRDS Municipals)

Segons l'Informe tècnic relatiu a la Comarca del Vallès Oriental, de l'Oficina de Promoció de Polítiques d'Igualtat dona-home, de la Diputació de Barcelona de l'any 2012, existeixen 7 Centres d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD, a partir d'ara) a la comarca del Vallès Oriental. Tots els CIRD ofereixen servei jurídic, psicològic i recursos específics en matèria de violència masclista, com a serveis mínims.

A continuació es detallen els municipis que compten amb un CIRD i el nombre d'habitants corresponent al municipi, segons dades de l'Informe esmentat amb anterioritat.

Municipi	CIRD	
	Habitants	
Cardedeu	17.241	
Figaró-Montmany	1.112	
Granollers	60.000	
Llagosta	13.721	
Llinars del Vallès	6.404	
Mollet del Vallès	52.409	
Sant Celoni	16.949	

Font: Informe tècnic relatiu a la Comarca del Vallès Oriental, de l'Oficina de Promoció de Polítiques d'Igualtat dona-home, de la Diputació de Barcelona de l'any 2012.

ENTITATS DE DONES

Pel que fa al teixit associatiu de dones i/o feminista de la Comarca del Vallès

Oriental, no disposem de dades que ens determini el nombre total d'entitats per tal de conèixer quina és la realitat de la comarca pel que fa a aquest aspecte.

No obstant, tenim coneixement de diverses entitats de dones de la Comarca del Vallès Oriental a través de la seva participació al Consell Nacional de Dones de Catalunya (CNDC, a partir d'ara), segons dades de l'Institut Català de les Dones.

A continuació és mostra una taula amb les entitats, població a la que pertanyen, l'àrea de treball i si formen part del Consell Nacional de Dones de Catalunya o no.

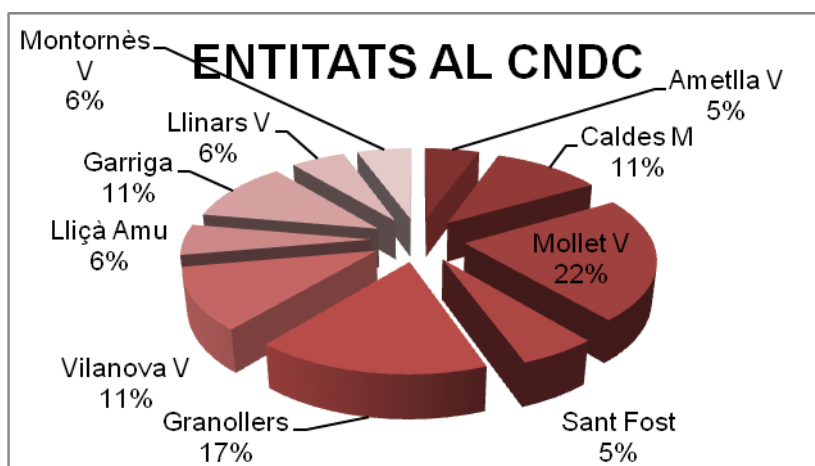
Entitat	Població	CNDC	Àrees de treball
Agrupació Cultural de Dones de l'Ametlla del Vallès	L'Ametlla del Vallès	Sí	Lleure i artesanía, salut i solidaritat i ajuda mútua
Associació Cultural de la Dona, Centre Cultural de l'Illa	Caldes de Montbui	Sí	Lleure i artesanía i solidaritat i ajuda mútua
Associació de Dones per Nosaltres Mateixes	Mollet del Vallès	Sí	Coeducació
Grup de Dones Hedera	Sant Fost de Campsentelles	Sí	Lleure i artesanía i solidaritat i ajuda mútua
Associació de Dones Més Enllà de Casa	Mollet del Vallès	Sí	Lleure i artesanía i solidaritat i ajuda mútua
Associació de Dones Àgora de Mollet del Vallès	Mollet del Vallès	Sí	Drets de les dones i violència masclista
Grup de Dones Gènesi	Mollet del Vallès	Sí	Drets de les dones i Dones i art
Associació de Dones de Granollers Noa	Granollers	Sí	
Acció Cívica Calderina	Caldes de Montbui	Sí	Lleure i artesanía, salut i solidaritat i ajuda mútua
Associació de Dones Heura	Vilanova del Vallès	Sí	
Associació de Dones del Tenes	Lliçà d'Amunt	Sí	Lleure i artesanía i solidaritat i ajuda mútua
Associació de Dones la Lluna	Vilanova del Vallès	Sí	Lleure i artesanía
Associació Rosa Trias per l'Ajut a la Dona	Granollers	Sí	Lleure i artesanía, salut i solidaritat i ajuda mútua
Dones d'Ara de la Garriga	La Garriga	Sí	Lleure i artesanía i solidaritat i ajuda mútua
Associació de Dones Immigrants Subsaharianes	Granollers	Sí	Interculturalitat
Associació Dones de Llinars del Vallès	Llinars del Vallès	Sí	

Associació de suport a la maternitat i a la criança El Sonall	La Garriga	Sí	Salut i Solidaritat i ajuda mútua
Associació Vida	Llinars del Vallès	No	Lleure i artesanía i solidaritat i ajuda mútua
Associació de Dones Africanes de Parets	Parets del Vallès	No	Interculturalitat i Solidaritat i ajuda mútua
Associació Dones per la Igualtat Montornès (ADIM)	Montornès del Vallès	Sí	Coeducació, Solidaritat i ajuda mútua i violència masclista

Font: elaboració pròpia a partir del web de l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya.

Com hem pogut comprovar a la taula anteriors, l'Institut Català de les Dones té registrades 20 entitats que formen part d'11 municipis de la comarca del Vallès Oriental. Aquesta dada ens mostra la riquesa i pluralitat d'entitats diverses que configuren els municipis del Vallès Oriental. Tot i així, no pretén ser una radiografia de l'associacionisme de la Comarca del Vallès Oriental, ja que no es disposen de les dades.

Amb la informació obtinguda podem destacar que al CNDC hi ha registrades 18 entitat del Vallès Oriental que corresponen a 10 municipis, tal i com mostra la gràfica. A la gràfica hi podem comprovar que Mollet del Vallès i Granollers (respectivament) són els municipis que hi tenen major representativitat al CNDC.

Font: elaboració pròpia a partir del web de l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya.

PUNT FORTS I PUNTS A MILLORAR

A continuació, i a mode de resum, es presenta un quadre que sistematitza els punts forts i els punts a millorar identificats en l'àmbit.

PUNTS FORTS	PUNTS A MILLORAR
PARTICIPACIÓ POLÍTICA -Cert trencament de la segregació horitzontal en les delegacions d'Àrea.	-Falta de representativitat femenina en els òrgans de govern del Consell Comarcal del Vallès Oriental. -Segregació vertical en la composició dels òrgans de govern. -Falta de paritat en la composició dels òrgans de govern.
CIRDS MUNICIPALS -Al Vallès Oriental hi ha existència de 7 CIRD.	-Necessitat de dades actualitzades de l'existència de CIRD. -Necessitat de conèixer els serveis que ofereixen els CIRD municipal, per detectar possibles mancances. -Necessitar de crear xarxa entre els CIRD comarcals per optimitzar recursos si cal.
ENTITATS DE DONES -Hi ha riquesa i pluralitat d'entitats de dones i/o feministes al Vallès Oriental. -Hi ha gran representativitat de les entitats de dones al CNDC.	-Falta de dades que mostrin el nombre, la tipologia i el treball que fan les entitats de la Comarca del Vallès Oriental. -Falta de treball amb les entitats de la Comarca del Vallès Oriental. -Necessitat de plataforma d'entitats i/o espais de trobada virtuals o físics, per visibilitzar la tasca de les entitats de dones i/o feministes.

5.5.3 Reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida

Les dificultats per harmonitzar el temps que dediquem durant la nostra vida quotidiana, han convertit la seva gestió en una de les qüestions prioritàries per al benestar de les persones. La vivència del temps està clarament diferenciada segons el sexe, classe, origen i determinada pel cicle vital de les persones. Homes i dones ocupen llocs desiguals en l'anàlisi dels temps i dels treballs.

Pel que fa a l'àmbit laboral, les dones ocupen les feines més precàries i subordinades, encara trobem desigualtats salarials, forta segregació de gènere, majors contractacions temporals a temps parcial i en les categories més baixes.

La reformulació dels treballs i dels temps té l'objectiu de promoure una redistribució equitativa dels treballs i dels temps entre dones i homes, tant en l'àmbit públic com privat.

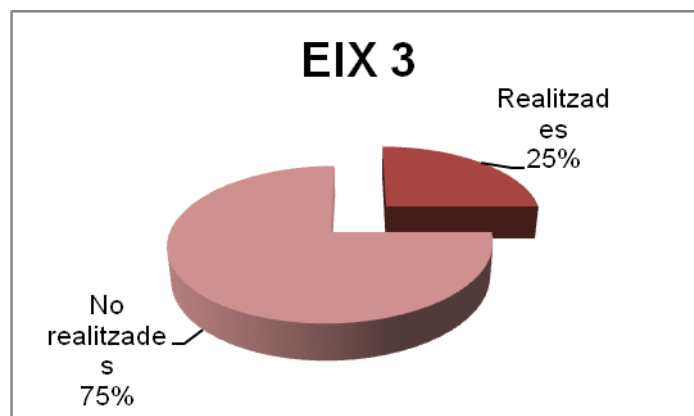
ACOMPLIMENT DE LES ACCIONS

L'eix 3, de reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida, conté 1 objectiu general, 4 objectius específics i 16 mesures. Cada objectiu específic conté un nombre determinat de mesures que es detallen a continuació.

OBJECTIUS	MESURES
OBJECTIU GENERAL 3.1	
Objectiu específic 3.1.1	6
Objectiu específic 3.1.2	5
Objectiu específic 3.1.3	3
Objectiu específic 3.1.4	2
TOTAL	16

Font: elaboració pròpia a partir del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014)

Si atenem a les mesures que s'han fet podem destacar que s'han dut a terme el 25% de les accions i no s'han fet el 75%. Podem afirmar doncs que l'eix 3, no ha aconseguit amb els objectius i resultats esperats ja que només ha desenvolupat una quarta part de les accions determinades.

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

L'objectiu específic que ha dut a terme més accions és el 3.1.1, corresponent a fer visibles les tasques familiars, domèstiques i de cura, donar-hi valor i promoure una nova cultura dels treballs i de la coresponsabilitat entre les empreses de la comarca. L'objectiu específic que ha fet menys accions és el 3.1.2, corresponent a garantir la presència de les dones en el mercat de treball remunerat sense discriminació vertical i horitzontal, en igualtat de tracte i d'oportunitats.

A continuació es detalla una taula que determina el percentatge d'accions fetes i no fetes, segons objectiu específic.

OBJECTIU ESPECÍFIC	Executades		Executades	
	Accions	Percentatge	Accions	Percentatge
Objectiu específic 3.1.1	2	50%	4	31%
Objectiu específic 3.1.2	1	25%	4	39%
Objectiu específic 3.1.3	1	25%	2	15%
Objectiu específic 3.1.4	0	0%	2	15%
TOTAL	4	100%	12	100%

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

Les accions que s'han dut a terme es detallen a continuació segons l'objectiu específic al qual pertanyen.

Objectiu específic 3.1.1: Fer visibles les tasques familiars, domèstiques i de cura, donar-hi valor i promoure una nova cultura dels treballs i de la coresponsabilitat entre les empreses de la comarca.

-Recollir les variables de sexe, edat i origen, entre d'altres, en totes les estadístiques que es produeixin i es recullin des de promoció econòmica a nivell comarcal. Amb comparativa a posicionar la comarca a àmbits superiors.
-Assolir un millor coneixement de la relació de dones i homes amb el mercat laboral i de la seva realitat socioeconòmica diferencial al territori.

Objectiu específic 3.1.2: Garantir la presència de les dones en el mercat de treball remunerat sense discriminació vertical i horitzontal, en igualtat de tracte i d'oportunitats.

-Prioritzar les accions adreçades a dones en risc d'exclusió o que han patit violència de gènere.

Objectiu específic 3.1.3: Convertir la informació en coneixement respecte a les situacions i experiències de la vida quotidiana de les dones.

-Impulsar la creació d'eines metodològiques per incorporar la perspectiva de gènere en el treball de coordinació amb els Serveis Socials comarcals.

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

INFORMACIÓ DE DIAGNOSI

HOMES I DONES EN L'ORGANITZACIÓ

Al Consell Comarcal del Vallès Oriental hi treballen 77 persones, de les quals el 70% són dones (54 dones) i el 30% són homes (23 homes).

Si atenem a les àrees de treball on situem a aquestes dones i homes, podem observar una certa segregació horitzontal ja que les àrees més típicament feminitzades com poden ser Polítiques Socials i d'Igualtat i Serveis Personals, estan ocupades majoritàriament per dones. Les úniques àrees que tenen majoria de presència masculina són les de Medi Ambient i Territori i Secretaria, un àmbit laboral típicament ocupat pel sector masculí. La taula que es presenta a continuació mostra en valors absoluts i percentuals aquestes diferències entre dones i homes, segons l'Àrea de treball que ocupen al Consell Comarcal del Vallès Oriental.

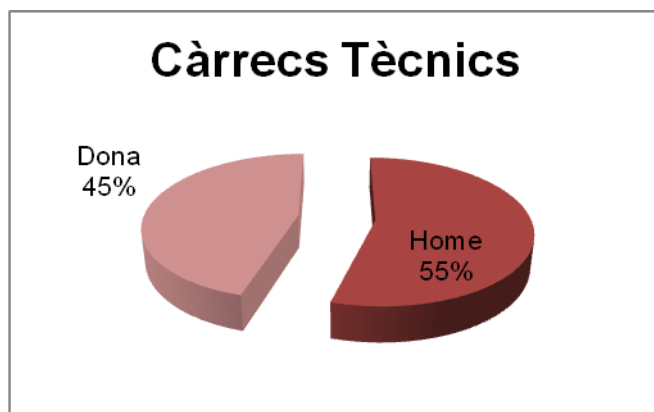
Àrea de treball	Dona		Home	
	Nombre	%	Nombre	%
Polítiques Socials i d'Igualtat	30	56%	6	26%
Medi Ambient i Territori	3	6%	5	22%
Secretaria	4	7%	10	43%
Serveis Personals	4	7%	0	0%
Tresoreria	1	2%	0	0%
Desenvolupament Local	10	18%	2	9%
Gabinet de Presidència	1	2%	0	0%
Intervenció	1	2%	0	0%
TOTAL	54	100%	23	100%

Font: elaboració pròpia a partir de dades internes de l'Àrea de Persones i Valors del Consell Comarcal del Vallès Oriental, 2015.

La descripció dels llocs en funció del càrrec que ocupen, segons sexe, ens determinen la possibilitat de segregació horitzontal. Podem observar, segons les dades, que al Consell Comarcal del Vallès Oriental, existeix una segregació vertical ja que, més de la meitat de les persones que ocupen càrrecs de responsabilitat són homes, en concret un 55% dels homes, en front del 45% de les dones. És una dada rellevant ja que el 70% de les persones que treballen al Consell Comarcal del Vallès Oriental són dones. Es demostra, per tant que hi ha una clara segregació vertical que posiciona als homes en càrrecs de major responsabilitat que les dones. Ens ho mostren la taula i gràfica que es presenta a continuació.

Càrrec	HOME	DONA
President	1	
Gerent	1	
Gabinet de Presidència		1
Secretaria	1	
Polítiques Socials i d'Igualtat		1
Medi Ambient	1	
Persones i Valors	1	
Serveis Personals		1
Desenvolupament Local		1
Tresoreria		1
Intervenció	1	
TOTAL	6	5

Font: elaboració pròpia a partir de dades internes de l'Àrea de Persones i Valors del Consell Comarcal del Vallès Oriental, 2015.

Font: elaboració pròpia a partir de dades internes de l'Àrea de Persones i Valora del Consell Comarcal del Vallès Oriental, 2015.

Pel que fa a la categoria laboral i en relació amb el nombre total de dones i homes, segons la categoria, veiem que hi ha més percentatge d'homes (21%) en la categoria A1, que dones (15%). En la categoria A2, hi trobem menys homes (54%) que dones (66%). En la categoria C1, també hi ha més dones (15%) que homes (9%). En les categories inferiors hi ha majoria d'homes que de dones, però en les categories superiors, hi trobem majoria masculina. Ens ho mostra la taula.

Categoria Laboral	Dona		Home		TOTAL
A1	15%	8	21%	5	13
A2	66%	35	54%	13	48
C1	15%	8	9%	2	10
C2	4%	2	8%	2	4
AP	0%	0	8%	2	2
TOTAL	100%	53	100%	24	77

Font: elaboració pròpia a partir de dades internes de l'Àrea de Persones i Valora del Consell Comarcal del Vallès Oriental, 2015.

Si atenem a la tipologia de contracte observem que hi ha una majoria de dones en totes les categories, menys en el personal interí que hi observem una major proporció masculina. Ens ho mostra la taula.

Tipologia de contracte	Dones		Homes		TOTAL
Funcionariat	28%	15	22%	5	20
Laboral Fix	41%	22	30%	7	29
Laboral Temporal	29%	16	26%	6	22
Personal Interí	2%	1	22%	5	6
TOTAL	100%	54	100%	23	77

Font: elaboració pròpia a partir de dades internes de l'Àrea de Persones i Valora del Consell Comarcal del Vallès Oriental, 2015.

ACCIONS DESENVOLUPADES PER LA IGUALTAT AL SÍ DE L'ORGANITZACIÓ

Des de l'Àrea de Persones i Valors es desenvolupen accions per a la igualtat de dones i homes. La gran majoria d'accions que es desenvolupen consisteixen en polítiques de conciliació que superen a la legislació vigent.

Per una banda s'ofereix la possibilitat d'anar a visites mèdiques de primer grau, així com amb les tutories a les escoles, sense haver de recuperar les hores.

Per altra banda, s'ha iniciat un projecte de teletreball amb un l'equip de l'SEAIA (Servei Especialitzat d'Atenció a la Infància i Adolescència). Aquest equip combina el temps laboral presencial amb el teletreball.

El personal del Consell Comarcal del Vallès Oriental també gaudeix de flexibilitat horària. De les 37,5 hores setmanals s'ha de fer en obligat compliment de 9h a 14h i de 16h a 18,30h les tardes que es treballi. La resta d'horari, és flexible. El Consell Comarcal del Vallès Oriental està obert de 7'45h a 20h. Les persones que tenen criatures de fins a 12 anys, poden entrar a les 9'20h.

Al llarg de les setmanes es poden acumular i restar hores, que s'han de recuperar amb un màxim d'un mes. Cada final de mes, cada persona treballadora rep un termini per compensar les errades de l'horaris que s'hagin produït i compensar, així, les hores.

En el conveni laboral 2009 també es contempla una Comissió per a la prevenció i detecció d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe. Aquesta comissió està integrada per les persones següents:

- Per part de l'empresa: la persona que ocupa la Gerència i una altra persona designada per ella mateixa.
- Per part del personal: dos delegats o delegades de les persones treballadores, a escollir entre els representants dels treballadors i les treballadores funcionaries i laborals.

Les funcions de la comissió es basen en assessorar en consultes en aquesta matèria, fer difusió de la normativa reguladora d'aquest àmbit i oferir materials informatius que puguin resultar d'interès.

MERCAT DE TREBALL AL VALLÈS ORIENTAL

El Consell Comarcal del Vallès Oriental, té una àrea de treball destinada exclusivament al Desenvolupament Local, en aquesta àrea s'hi ubica l'**Observatori-Centre d'Estudis del Vallès Oriental**. L'Observatori és un servei d'anàlisi i planificació estratègica de les polítiques públiques, que permet l'aprofundiment en el coneixement de la Comarca del Vallès Oriental mitjançant

l'elaboració i difusió de diferents materials i estudis sectorials. Gràcies a les dades que se'n recullen, es pot fer una diagnosi de la realitat del territori.

Els últims estudis sobre conjuntura econòmica ens permeten conèixer l'evolució de les dades del mercat de treball de cada un dels 43 municipis que conformen el Vallès Oriental, per tant tenir coneixement sobre l'evolució de la Comarca del Vallès Oriental.

Segons l'informe de Conjuntura Econòmica de l'any 2013, la Comarca del Vallès Oriental té una estructura productiva particular, ja que la major contribució al PIB comarcal es realitza des del sector serveis (53,40%), molt per sota del que aquest sector representa en el PIB català (69,35%). Aquest fet es dona per la forta presència del sector industrial a la comarca (37,26%). A la majoria de comarques és el sector serveis el que més rellevància té en el PIB comarcal, seguit de la indústria i la construcció, mentre que l'agricultura manté un paper molt marginal. La taula ens mostra aquestes dades.

Estructura del PIB en %. 2013	Vallès Oriental	Catalunya
Agricultura	0,74	1,66
Indústria	37,26	21,11
Construcció	8,61	7,88
Serveis	53,4	69,35

Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe de conjuntura econòmica del Vallès Oriental. Indicadors de l'any 2013 i previsions per l'any 2014.

La crisi econòmica té un efecte en els territoris de formes molt diverses però especialment negatiu al conjunt de Catalunya. Durant el 2012 el PIB a Catalunya i a totes les comarques metropolitanes es va contraure i amb major intensitat en el Vallès Oriental amb un -1,98%. La taula ens mostra l'evolució del PIB al Vallès Oriental i a Catalunya en els últims anys.

Taxes reals de variació interanual en %	2010	2011	2012
Vallès Oriental	1,76	0,84	-1,98
Catalunya	0,51	1,08	-1,36

Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe de conjuntura econòmica del Vallès Oriental. Indicadors de l'any 2013 i previsions per l'any 2014.

Per seguir analitzant el teixit productiu de la Comarca del Vallès Oriental, ens centrarem en l'evolució de l'ocupació segons els grans sectors. Durant el 2013 s'ha registrat una evolució negativa de l'ocupació.

Cap comarca registra un increment positiu de l'ocupació. El Vallès Oriental és la segona comarca amb un descens més pronunciat (-3,08%).

Caiguda de l'ocupació. Variació anual	Var 13/12	Var 12/11	Var 11/10
Vallès Oriental	-3,08%	6,39%	-2,11%
Catalunya	-1,98%	-2,86%	-1,92%

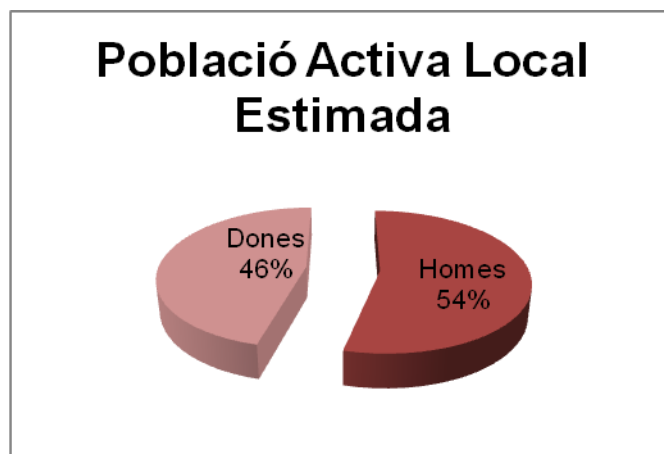
Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe de conjuntura econòmica del Vallès Oriental. Indicadors de l'any 2013 i previsions per l'any 2014.

Pel que fa a l'evolució del nombre d'empreses i persones assalariades veiem que, en termes anuals, l'any 2013, ha continuat la dinàmica de destrucció d'ocupació, tot i que amb intensitat menor que el 2012. Els resultats són negatius tot i que d'entre les empreses, persones assalariades i autònomes, podem destacar que la figura de l'autònom i l'autònoma és la que resisteix millor el descens.

En relació a les dades referents a la població activa estimada de la comarca, podem dir que l'any 2013 al Vallès Oriental hi ha un total de 213.117 persones actives, un 0,2% menys respecte el 2012, que són 489 persones actives menys. Observem que **hi ha més homes actius (54%) que dones actives (46%)**. La taula i gràfica que es detallen a continuació ens mostren aquestes dades.

Població Activa Local Estimada	
Homes	115.056
Dones	98.061
Total	213.117
Variació 12/13	-489
Var. % 12/13	-0,20%

Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe de conjuntura econòmica del Vallès Oriental. Indicadors de l'any 2013 i previsions per l'any 2014.

Font: elaboració pròpia a partir de l'Informe de conjuntura econòmica del Vallès Oriental. Indicadors de l'any 2013 i previsions per l'any 2014.

Si atenem a les dades relatives a l'atur, podrem conèixer amb detall la situació del mercat laboral al Vallès Oriental. Pel que fa a aquesta variable veiem que **l'atur registrat és major entre les dones** que entre els homes. Per tant, la taxa d'atur és més elevada entre el col·lectiu femení. Ens ho detalla la taula a continuació.

	Atur Registrat	Taxa d'Atur
Homes	15.575	13,74%
Dones	17.447	17,66%
TOTAL	33.022	

Font: elaboració pròpia a partir del Servei d'Informació Estadística Municipal del Vallès Oriental, 2015.

Si atenem a les dades relatives a l'atur segons el nivell d'estudis i el sexe podem comprovar que **en tots els nivells, el percentatge de dones aturades és major** que el dels homes aturats. Només hi ha una excepció que és en el nivell d'estudis primaris incomplets, on hi trobem el 60% d'homes aturats en front del 40% de les dones. La major diferència la trobem entre els nivells de formació professional on les dones estan aturades en un 60% i els homes un 40% i en els estudis post universitaris on les dones ocupen el 64% en front del 36% dels homes. La taula ens detalla aquestes dades.

NIVELL D'ESTUDIS	HOMES		DONES	
	Nombre	%	Nombre	%
Sense Estudis	218	46%	254	54%
Estudis primaris incomplets	1053	60%	713	40%
Estudis primaris complets	1436	49%	1482	51%
Formació Professional	1268	40%	1928	60%
Educació General	9972	49%	10547	51%
Tècnic professional superior	823	38%	1315	62%
Universitat primer cicle	290	38%	464	62%
Universitat segon cicle	505	41%	729	59%
Post universitari	10	36%	18	64%

Font: elaboració pròpia a partir del Servei d'Informació Estadística Municipal del Vallès Oriental, 2015.

També és rellevant fer una anàlisi de l'atur en funció del sector d'activitat i per sexes ja que ens situa als sectors d'activitat on hi trobem les dones i els homes i ens determina si hi ha segregació horitzontal en el mercat de treball. Al sector on hi ha més diferència entre dones i homes és a l'agricultura, seguidament del de la construcció, en ambdós són els homes majoria que les dones, aquest fet es dona perquè els dos sectors d'activitat són tradicionalment masculinitzats. En els sectors tradicionalment feminitzats com és el sector serveis, hi ha més dones aturades que homes.

SECTOR D'ACTIVITAT	DONES	HOMES
Agricultura	12,4%	87,6%
Indústria	49,50%	50,5%
Construcció	14,50%	85,5%
Serveis	59,70%	40,3%
TOTAL	52,8	47,2%

Font: elaboració pròpia a partir del Servei d'Informació Estadística Municipal del Vallès Oriental, 2015.

I finalment per acabar de detallar les dades de l'atur, en centrarem amb la població migrada en funció del sexe. Amb aquesta variable observem que hi ha majoria d'homes (61%) estrangers desocupats que dones (39%).

En totes les nacionalitats és major la desocupació masculina menys les provinents d'Europa, Amèrica del Nord, Amèrica central i del sud. La taula i gràfica ens detallen aquestes dades.

NACIONALITAT	TOTAL	HOMES	DONES
Europa	776	371	405
Magrib	2.256	1.334	922
Àfrica del nord exclòs el Magrib	2	2	0
Àfrica occidental	1.251	995	256
Àfrica central, oriental i austral	27	21	6
Amèrica del nord	2	0	2
Amèrica central i del sud	747	370	377
Pròxim Orient i Orient Mitjà	4	2	2
Altres països i territoris d'Àsia	69	37	32
Austràlia, Oceania	8	5	3
Total	5.142	3.137	2.005

Font: elaboració pròpia a partir del Servei d'Informació Estadística Municipal del Vallès Oriental, 2015.

Font: elaboració pròpia a partir del Servei d'Informació Estadística Municipal del Vallès Oriental, 2015.

Les dades relatives a la contractació segons el sexe també són imprescindibles, trobem que hi ha una major contractació d'homes que de dones tan si són contractes indefinits com temporals. Ens ho detalla la taula a continuació.

CONTRACTACIÓ	HOMES		DONES	
Contractes indefinits	1.716	52,9%	1.530	47,1%
Contractes temporals	15.007	54,9%	12.332	45,1%

Font: elaboració pròpia a partir del Servei d'Informació Estadística Municipal del Vallès Oriental, 2015.

POLÍTIQUES DEL TEMPS I QUALITAT DE VIDA

Les accions que es desenvolupen en l'àmbit dels usos dels temps es gestionen de les àrees de Serveis Personals i Polítiques Socials.

Cal destacar el **Programa de col·laboració entre famílies ENCAIX** amb l'objectiu de donar suport a les famílies amb criatures, sense xarxa familiar i que, per problemes puntuals i de caràcter transitori, no poden fer-se'n càrrec. El programa ofereix alternatives a les dificultats que tenen les famílies i promou la solidaritat a la Comarca del Vallès Oriental. Està destinat a infants de 0 a 18 anys i a les seves famílies. El programa es coordina amb els Serveis Socials Bàsics i promou el voluntariat.

Per altra banda, tenim el **Servei d'Ajuda a Domicili**, un servei que coordina accions que es duen a terme a les llars de les persones i/o famílies que requereixen atenció personalitzada. El servei ofereix cura de les persones i de les llars, neteja de la llar, bany adaptat, servei de bugaderia i àpats a domicili a persones que es troben en una situació de dificultats de desenvolupament o d'integració social o manca d'autonomia personal.

Des del Consell Comarcal del Vallès Oriental es gestiona també el **Servei de Tecnologies de Suport i Cura** que constitueix una modalitat dels serveis d'atenció domiciliària amb la tecnologia adequada. Esdevé un suport d'un equip de professionals i de tecnologies adequades com la teleassistència i la telealarma.

PUNT FORTS I PUNTS A MILLORAR

A continuació, i a mode de resum, es presenta un quadre que sistematitza els punts forts i els punts a millorar identificats en l'àmbit.

PUNTS FORTS	PUNTS A MILLORAR
HOMES I DONES EN L'ORGANITZACIÓ -Plantilla majoritàriament femenina (70%)	-Segregació vertical i horitzontal en la distribució de la plantilla del Consell Comarcal del Vallès Oriental.
ACCIONS DESENVOLUPADES PER LA IGUALTAT AL SÍ DE L'ORGANITZACIÓ -Polítiques de conciliació que milloren la legislació vigent.	-Dissenyar un Pla d'Igualtat de Gènere intern.

-
- Projecte pilot de teletreball amb el personal de l'SEAIA.
 - Comissió d'assetjament sexual i assetjament per raó de sexe.
 - Establir un protocol d'actuació en casos d'assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i assetjament per raó d'orientació i identitat sexuals.

- Ampliació dels i de les membres de la comissió d'assetjament, incloent personal de recursos humans i de prevenció de riscos laborals.

- Formar tot el personal del CCVR sobre les tipologies i l'actuació en casos d'assetjament.

- Fer difusió de les polítiques de conciliació al sí de l'organització.

MERCAT DE TREBALL AL VALLÈS ORIENTAL

- Existència de l'Observatori-Centre d'Estudis del Vallès Oriental amb dades segregades per sexe

- Tendència a la segregació horitzontal del mercat de treball.

- Major contractació d'homes que de dones.

- Manca d'estudis específics des de la perspectiva de les dones.

- Alguns estudis no segreguen les dades per sexe.

- Treballar coordinadament, en matèria d'ocupació i d'empresa, amb els Serveis Locals d'Ocupació (SLO) i els Serveis d'Empresa i Emprenedoria dels ens locals de la comarca.

- Fer un estudi de mobilitat i d'accés en transport públic als Polígons d'Activitat Econòmica.

POLÍTIQUES DEL TEMPS I QUALITAT DE VIDA

- Projectes vinculats amb el temps i la qualitat de vida:

 - Programa de col·laboració entre famílies ENCAIX.

 - Servei d'ajuda a domicili.

 - Servei de tecnologies de suport i cura.

- Realitzar un estudi diagnòstic de gènere de la comarca.

- Manca d'un treball de pacte d'usos del temps al Vallès Oriental.

- Estudi de suficiència dels recursos comarcals per donar resposta a les situacions de dependència.

5.5.4 Intervenció integral contra la violència masclista

La intervenció integral contra la violència masclista té l'objectiu de disminuir l'impacte de la violència masclista i avançar en la seva eradicació. La violència masclista és una greu vulneració dels drets fonamentals de les dones, així com un impediment per assolir la plena ciutadania i la pròpia llibertat i autonomia.

L'abordatge i acció que s'ha de realitzar des del Consell Comarcal del Vallès Oriental, per eradicar la violència masclista ha de ser integral i transversal, elaborant accions de conscienciació, prevenció, detecció, actuació i recuperació per a tota la ciutadania en general i totes les dones que han patit o pateixen situacions de violència.

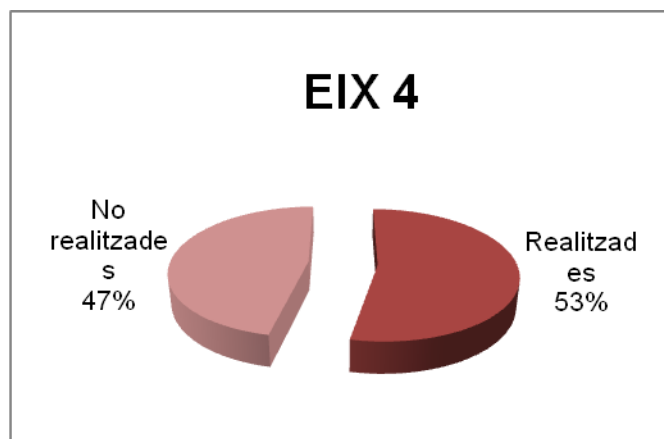
ACOMPLIMENT DE LES ACCIONS

L'eix 4, d'intervenció integral contra la violència masclista, conté un objectiu general, 4 objectius específics i 15 mesures. Cada objectiu específic conté un nombre determinat de mesures que es detallen a continuació.

OBJECTIUS	MESURES
OBJECTIU GENERAL 4.1	
Objectiu específic 4.1.1	3
Objectiu específic 4.1.2	7
Objectiu específic 4.1.3	3
Objectiu específic 4.1.4	2
TOTAL	15

Font: elaboració pròpia a partir del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014)

Si atenem a les mesures que s'han dut a terme podem destacar que s'han executat el 53% de les accions i no s'han executat el 47% de les accions. Podem afirmar doncs que l'eix 4 ha aconpleert amb una part dels objectius proposats i que és l'eix del Pla Comarcal que més accions ha realitzat, en comparativa amb els altres eixos de treball.

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

L'objectiu específic que ha complert més accions és el 4.1.2 corresponent a sensibilitzar i conscienciar la ciutadania per promoure tolerància zero en la violència masclista.

A continuació es detalla una taula que determina el percentatge d'accions dutes a terme i no dutes a terme, segons objectiu específic.

OBJECTIU ESPECÍFIC	Executades		No executades	
	Nº	%	Nº	%
Objectiu específic 4.1.1	3	37%	0	0%
Objectiu específic 4.1.2	4	50%	3	43%
Objectiu específic 4.1.3	1	13%	2	28%
Objectiu específic 4.1.4	0	0%	2	29%
TOTAL	8	100%	7	100%

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

Les accions que s'han dut a terme es detallen a continuació segons l'objectiu específic al qual pertanyen.

Objectiu específic 4.1.1: Promoure la coordinació, cooperació i complementarietat de les polítiques dutes a terme pels diferents municipis de la comarca en relació a la violència masclista.

- Tornar a donar impuls a la formació per treballar els Protocols i impulsar una Comissió de seguiment i avaluació de les accions a nivell comarcal.
- Impulsar un programa de formació continuada per al personal que integra la xarxa d'atenció i recuperació de les dones.
- Identificar les diferents tipologies de violència de gènere o discriminació que

es donen en menors, crear indicadors específics, visualitzar la violència que pateixen els i les menors.

Objectiu específic 4.1.2: Sensibilitzar i conscienciar la ciutadania per promoure tolerància zero en la violència masclista.

- Impulsar formació en tots els nivells d'intervenció.
- Impulsar l'ús de les TIC,s per a la difusió de les accions de sensibilització i prevenció.
- Realitzar un treball coordinat amb els Punts Informació Juvenils i els professionals de joventut per tal que siguin un recurs efectiu per a la detecció de la violència masclista
- Treballar amb els educadors i educadores de Serveis Socials perquè impulsin accions de prevenció i detecció de la violència masclista a les escoles de la comarca.

Objectiu específic 4.1.3: Millorar l'atenció a les dones víctimes de violència.

- Millorar, potenciar i ampliar la cobertura dels serveis d'atenció revisant la ràtio de població.

Font: elaboració pròpia a partir de l'avaluació de l'execució de les accions del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2011-2014).

INFORMACIÓ DE DIAGNOSI

SIAD COMARCAL- SIAD MUNICIPAL

El 2013 es va crear el **SIAD Comarcal**. Aquest servei ofereix atenció psicològica i jurídica en tots els aspectes relacionats amb la vida de les dones. Atén a qualsevol dona de la Comarca del Vallès Oriental derivada de Serveis Socials Bàsics o altres professionals i fa especial atenció a les dones dels municipis que no tenen SIAD propis als seus consistoris. També atén als fills i filles de les dones víctimes de violència masclista, en els casos que es requereixi.

Tal i com exposa el web del Consell Comarcal del Vallès Oriental, el servei d'assessorament jurídic orienta les dones que requereixin un assessorament legal i proposa, si escau, les derivacions necessàries a altres serveis. Cada dona és atesa entre 3 i 6 visites màxim.

El servei d'assessorament psicològic du a terme una primera atenció presencial a les dones que requereixin contenció i orientació psicològica, i fa les derivacions necessàries a altres serveis. El porten a terme professionals amb formació específica en l'aplicació de la perspectiva de gènere, l'atenció, la detecció i la recuperació de situacions de violència masclista. Cada dona és atesa 4 visites, des del servei psicològic i si se'n requereixen més, des del SIAD es fa una coordinació amb Serveis Socials del territori per sol·licitar la pròrroga fins a 4 sessions més. Les atencions són de 45 minuts amb 15 minuts per a fer el seguiment.

El SIAD comarcal està ubicat a la seu del Consell Comarcal del Vallès Oriental, allà s'atencen a les dones, tot i així el SIAD també es mou al territori en els casos que es requereixi. Per a la derivació dels casos s'utilitza un full de derivació amb les dades imprescindibles de cada cas i es fa la coordinació via mail, telefònica i en alguns casos de forma presencial, entre les professionals del SIAD i la persona referent del territori. Des del SIAD es fa un seguiment dels casos i registre de les dades per a confeccionar la memòria final.

A continuació es detalla municipi per municipi, excepte Mollet del Vallès i Granollers (perquè no formen part de l'Àrea Bàsica) quin SIAD fan ús, ja sigui el propi, el comarcal o el propi i el comarcal en alguns casos.

NOM	Quin SIAD fan ús?
Aiguafreda	Mancomunitat La Plana
Ametlla del Vallès	Comarcal
Bigues i Riells	Comarcal
Caldes de Montbui	Comarcal
Campins	Comarcal
Canovelles	Propi
Cànoves i Samalús	Comarcal
Cardedeu	Propi
Figaró-Montmany	Propi i comarcal
Fogars de Montclús	Comarcal
Les Franqueses del Vallès	Propi
La Garriga	Propi i comarcal (menors)
Granera	Un altre: Consorci Moianès
Gualba	Comarcal
La Llagosta	Propi i comarcal (menors)
Lliçà d'Amunt	Propi
Lliçà de Vall	Comarcal
Llinars del Vallès	Propi
Martorelles	Comarcal
Montmeló	Propi
Montornès del Vallès	Propi
Montseny	Comarcal
Parets del Vallès	Propi
Roca del Vallès	Propi i comarcal
Sant Antoni de Vilamajor	Comarcal
Sant Celoni	Propi i comarcal

Sant Esteve de Palautordera	Comarcal
Sant Feliu de Codines	Comarcal
Sant Fost de Campsentelles	Propi
Sant Pere de Vilamajor	Comarcal
Sant Quirze Safaja	Consorci Moianès
Santa Eulàlia de Ronçana	Propi i comarcal
Santa Maria de Martorelles	Propi
Santa Maria de Palautordera	Comarcal
Tagamanent	Comarcal
Vallgorguina	Comarcal
Vallromanes	Comarcal
Vilalba Sasserra	Un altre: Llinars del Vallès
Vilanova del Vallès	Comarcal

ACCIONS QUE ES DESENVOLUPEN

En matèria d'intervenció integral contra la violència masclista, des de l'Àrea de Polítiques d'Igualtat es **coordina i gestiona el SIAD comarcal**.

Per altra banda també es coordinen dos **grups de treball intermunicipals** on hi assisteixen les diferents persones tècniques municipals referents de la violència masclista als municipis, ja siguin adscrites a Serveis Socials o Polítiques de Dones i/o d'Igualtat.

El **Grup d'actuació en casos de violència** està treballant en l'actualització del Circuit de Violència, també esdevé un grup on s'hi treballen recursos per combatre la violència masclista i es parlen de problemàtiques i dificultats municipals. Esdevé un espai per al suport, formació, elaboració de projectes i recursos.

El **Grup de prevenció de la població jove**, que es reuneix de forma bimensual, té l'objectiu de treballar la prevenció i detecció de la violència masclista entre les persones joves.

Des de l'Àrea Polítiques d'Igualtat també es desenvolupen les **memòries comarcals** relatives a les dones ateses a la comarca.

El Consell Comarcal del Vallès Oriental disposa d'una **Casa d'Acolliment** per a dones víctimes per la violència de gènere, des del municipi s'hi poden derivar a dones que ho requereixin i tenen cobertes les primeres 14 nits. També es gestiona el servei de **Teleassistència**, fent el control de les dones que es troben donades d'alta al servei.

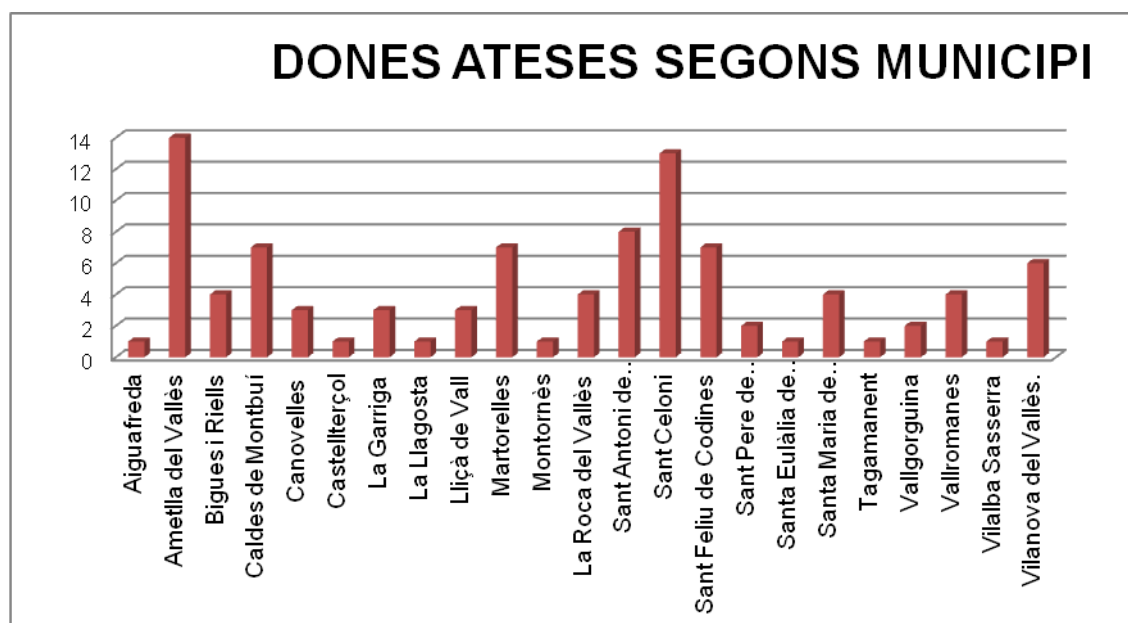
DONES ATESES

Durant l'any 2014, el SIAD Comarcal del Vallès Oriental ha atès a un total de 98 dones de diversos municipis de la Comarca del Vallès Oriental. D'aquestes dones ateses, el 92% són dones víctimes de la violència masclista. A continuació es detallen les dades de les dones ateses, el número d'atencions totals i el nombre d'atencions segons si es tracta de l'assessorament psicològic o jurídic.

NÚM. DE DONES ATESES	98
NÚM. D'ATENCIIONS REALITZADES	564
NÚM. DONES ATESES PEL SERVEI D'ASSESSORAMENT PSICOLÒGIC	96
NÚM. D'ATENCIIONS REALITZADES PEL SERVEI D'ASSESSORAMENT PSICOLÒGIC	416
NÚM. DONES ATESES PEL SERVEI D'ASSESSORAMENT JURÍDIC	13
NÚM. D'ATENCIIONS REALITZADES PEL SERVEI D'ASSESSORAMENT JURÍDIC	17
NÚM. DE DONES USUÀRIES EN SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA MASCLISTA	90

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD, 2014.

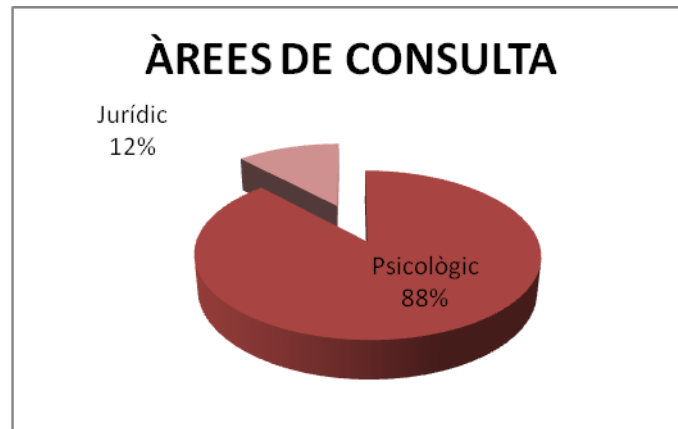
Les 98 dones ateses corresponen a municipis diversos del Vallès Oriental. El municipi on s'han atès a més dones és el de l'Ametlla del Vallès, seguidament de Sant Celoni i Sant Antoni de Vilamajor. La gràfica ens mostra el nombre de dones ateses durant el 2014 segons el municipi.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD, 2014.

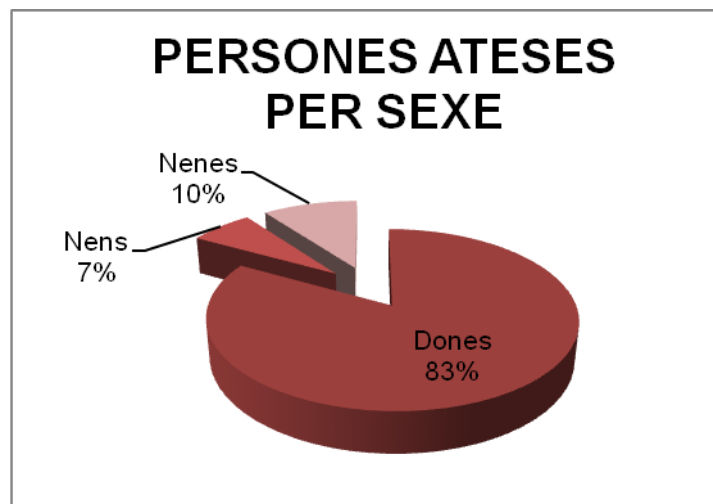
Si fem una revisió del perfil de les dones que han estat ateses durant aquest 2014 al SIAD comarcal del Vallès Oriental observem que el 88% han estat

ateses pel servei d'assessorament psicològic i el 12% han estat ateses pel servei d'assessorament jurídic, tal i com ens mostra la gràfica. Podem afirmar doncs, que **el SIAD comarcal té una major demanda d'atenció psicològica.**

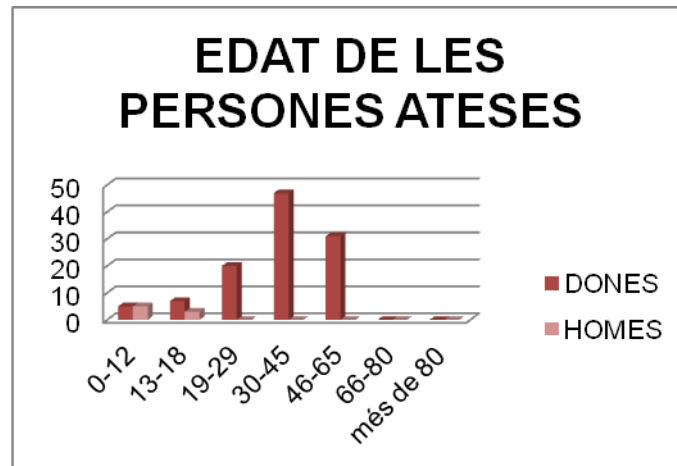
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD, 2014.

El SIAD comarcal atén a les dones i als seus fills i filles, és per aquest motiu que quan valorem el nombre de persones ateses ens surten que s'han atès al 83% de dones, i un 17% de criatures, que específicament són 10% nenes i 7% nens. Ens ho mostra la gràfica a continuació.

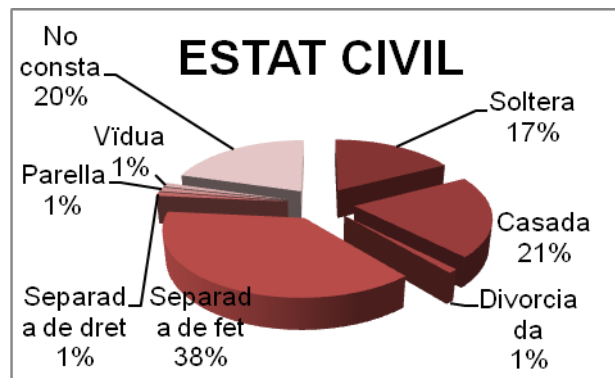
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD, 2014.

Pel que fa a l'edat de les persones ateses veiem que la majoria són les dones d'entre 30 i 65 anys. No s'han atès a dones majors de 66 anys. Pel que fa als fills i filles, s'han atès al mateix nombre de nens i nenes de 0 a 12 anys, i una majoria de nenes i joves amb edats de 13 a 18 anys. La gràfica ens mostra aquestes dades.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD, 2014.

Si tenim en compte l'estat civil de les dones ateses observem que la gran majoria, amb un 38% són dones separades de fet, seguidament de dones casades, amb un 21% i solteres amb un 17%. Cal constatar que d'un 20% de les dones ateses no se'n coneix l'estat civil.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD, 2014.

Finalment, podem destacar que la majoria de les dones ateses tenen nacionalitat espanyola.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de les memòries del SIAD, 2014.

Com a conclusions dels perfils de les dones ateses podem destacar que el SIAD comarcal ha atès a dones d'entre 30 i 65 anys, majoritàriament separades de fet i originàries de l'Estat espanyol.

El servei que més dones ha atès correspon al servei d'atenció psicològica.

PUNT FORTS I PUNTS A MILLORAR

A continuació, i a mode de resum, es presenta un quadre que sistematitza els punts forts i els punts a millorar identificats en l'àmbit.

PUNTS FORTS	PUNTS A MILLORAR
SIAD COMARCAL- SIAD MUNICIPAL -El SIAD es mou a territori en els casos que ho necessitin -Coordinació del SIAD amb el territori -Establiment de canals de derivació de casos	-Augmentar la ràtio d'atencions per persona atesa (dona, nens i nenes, adolescents). -Falten eines acurades de registre dels casos. -Necessitat d'espais de coordinació permanents entre SIAD i Polítiques d'Igualtat. -Falta de grups terapèutics per a dones victimitzades per la violència masclista. -Necessitat de visualització del SIAD comarcal al web i amb fulletó informatiu propi.
ACCIONS QUE ES DESENVOLUPEN Prevenció: -Grup de prevenció de la població jove Actuació i recuperació: -Coordina i gestiona el SIAD comarcal -Grup d'actuació en casos de violència -Casa d'Acolliment -Teleassistència	-Falta d'estratègies per a la prevenció de la violència masclista. -Necessitat d'estratègies per a la detecció. -Manca un treball exhaustiu per a la recuperació de les dones. -Necessitat d'aprovar el Circuit d'Atenció a les dones víctimes de la violència masclista.
DONES ATESES	-Necessitat de dades completes de les dones ateses, per conèixer-ne els perfils.

5.6 Recomanacions i propostes per a una nova planificació

Tenint en compte els resultats anteriors, es proposen un seguit de propostes de millora a tenir en compte en el disseny i planificació del II Pla comarcal d'igualtat de gènere.

- **L'estructura del document ha de contemplar: eixos de treball, objectius** (segons la prioritat i en correspondència amb cada acció) i **accions mesurables** (prioritzades, mesurables, temporitzades, amb les

àrees de treball que les durà a terme i els recursos humans i econòmics necessaris).

- Dissenyar un **sistema d'indicadors de seguiment i resultat** amb perspectiva de gènere, que siguin operatius durant tot el procés d'aplicació del pla i que permetin una bona avaluació.
- **Dissenyar accions** que aprofundeixin en la **perspectiva de gènere** i tinguin l'objectiu de vetllar per la igualtat de dones i els homes des del Consell Comarcal del Vallès Oriental, trencant així, amb la suposada neutralitat de les polítiques públiques.
- **Crear un grup coordinador del pla** per al disseny i seguiment transversal de l'aplicabilitat, execució i avaluació del pla, que parteixi d'una formació inicial per tal de tenir un punt de partida comú i igualitari.
- **Convidar a tots els municipis** que configuren la Comarca del Vallès Oriental, en tot el procés (disseny, execució i avaluació) del pla d'acció.
- **Convidar a les entitats de dones i els moviments socials** de la Comarca del Vallès Oriental amb major implicació amb la igualtat de gènere, en tot el procés (disseny, execució i avaluació) del pla d'acció.
- **Descriure la metodologia utilitzada** en la definició del document, per tal de conèixer les tècniques qualitatives i quantitatives emprades per al disseny. Cal conèixer si s'han fet entrevistes, qüestionaris, grups de discussió, el nombre de persones que hi ha participat (segons edat i sexe) i tots els elements que configuren l'estratègia i procés metodològic.
- Definir i dur a terme una **bona estratègia de comunicació** del pla de treball, tant a nivell intern (personal tècnic i polític del Consell Comarcal del Vallès Oriental) com a nivell extern (ciutadania en general) per tal de donar-li visibilitat i fomentar la implicació de tothom.
- Afegir un **glossari** al finalitzar el document com a estratègia de formació i conscienciació per a aquelles persones que han d'utilitzar el document i no estan familiaritzades amb els conceptes que emmarquen les polítiques de dones i d'equitat de gènere.

6. PLA D'ACCIÓ

A continuació es presenta la planificació de les accions en matèria d'igualtat de gènere, que s'impulsaran i es duran a terme des del Consell Comarcal del Vallès Oriental i conjuntament amb els ajuntament de la comarca, pel període 2015-2018. El pla d'acció té com a objectiu reforçar les actuacions que ja es realitzen des del Consell Comarcal del Vallès Oriental i el territori, i sobretot, donar un impuls i fer créixer la planificació transversal de la perspectiva de gènere.

El pla d'acció s'estructura en funció de 5 línies estratègiques amb la voluntat d'atendre als punts forts i punts a millorar resultants de l'anàlisi de l'avaluació diagnòstica.

Cada línia estratègica planteja un objectiu general i uns objectius específics vinculats a accions específiques que es detallen amb una descripció, calendari, indicadors d'avaluació i àrees o regidories responsables de cada acció. Les accions estan ordenades segons la prioritat de compliment i execució.

A continuació es descriuen i detallen les accions que configuren el II Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2015-2018).

LINIA ESTRATÈGICA 1: COMPROMIS AMB LA IGUALTAT I TRANSVERSALITAT DE GÈNERE				
Situar la igualtat entre dones i homes com a dret fonamental de totes les persones i com a valor central de l'acció municipal i de totes les polítiques locals.				
OBJECTIU ESPECÍFIC 1.1_ Incorporar la igualtat en tots els plans, programes i projectes municipals, potenciant un model de treball institucional que posi l'accent en la transversalitat, la coordinació i la presa de decisions conjuntes.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Difusió del II Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere	Fer una bona difusió interna (entre el personal del Consell Comarcal) i externa (Ajuntaments de la comarca i ciutadania) per a donar a conèixer les mesures que se'n deriven.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de mesures de comunicació internes i externes dutes a terme. • Nombre de mitjans municipals i comarcals que han donat a conèixer el II Pla Comarcal. • Tipologia i nombre de xarxes socials utilitzades. • Impressió i disseny de síntesi del document definitiu 	Gabinet de presidència Polítiques Socials i d'Igualtat
Adhesions al II Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere	Impulsar l'adhesió al II Pla Comarcal dels municipis de la comarca que no en tinguin un de propi. Buscar mesures de compromís amb els municipis adherits al pla: -Demandar la vinculació del personal tècnic amb els grups de treball del CCVR. -Incorporar accions del II Pla Comarcal en el municipi. -Demanar l'actualització dels protocols de violència municipal.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de municipis adherits • Nombre de municipis adherits en comparació amb el I Pla Comarcal • Tipologia de compromís adoptat, segons municipi 	Polítiques Socials i d'Igualtat
Consell d'alcaldes i alcaldesses per al II Pla Comarcal	Donar a conèixer en una sessió del Consell d'Alcaldes i Alcaldesses el II Pla.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Convocatòria realitzada del Consell d'Alcaldes i Alcaldesses. • Nombre de persones assistents, segons sexe i municipi 	Presidència Secretaria Polítiques Socials i d'Igualtat
Guia de Serveis	Incorporar a la Guia de serveis el II Pla Comarcal d'Igualtat de Gènere i el SIAD.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporació del II Pla comarcal i del SIAD a la guia de serveis 2016 	Secretaria Polítiques Socials i d'Igualtat
Grup Coordinador del Pla (GCP)	Mantenir el Grup Coordinador del Pla (GCP) per al seguiment i avaluació del Pla d'acció i el foment de la transversalitat de gènere, establint una periodicitat de reunions.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de sessions convocades • Nombre de persones assistents segons sexe i àrea de treball • Nombre d'accions executades segons termini (curs, mig i llarg) • Nombre d'accions actualitzades i revisades 	Presidència Gerència Desenvolupament local Medi Ambient i Territori Persones i Valors Secretaria Serveis Personals Polítiques Socials i d'Igualtat
Pla de formació del CCVR amb perspectiva de gènere	Incloure en les accions formatives del CCVR per a les persones treballadores, la perspectiva de gènere.	A llarg termini, 2017-2018	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de formacions específiques en polítiques d'igualtat de gènere • Nombre de formacions que tenen en compte la perspectiva de gènere 	Persones i Valors Polítiques Socials i Igualtat

OBJECTIU ESPECIFIC 1.2_ Identificar les desigualtats de gènere encara existents i actuar sobre els factors que les provoquen.				
ACCIO	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Comunicació des de la perspectiva de gènere	Donar compliment i fer visible la guia de Redacció Administrativa del 2012, com a document on s'hi defineixen, entre altres, orientacions i pautes per a un ús no sexista ni androcèntric de la llengua. Així com, tenir cura dels estereotips de gènere en les imatges emeses per part del CCVR.	A curt termini 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> Anàlisi de la documentació emesa per part del CCVR Revisió del llenguatge no sexista ni discriminatori Anàlisi dels rols de dones i homes en les imatges reproduïdes 	Totes les àrees
Contractació externa amb perspectiva de gènere	Establir les mesures adients per tal que les empreses i institucions que signin convenis i/o contractes amb el CCVR incorporin la perspectiva de gènere en la seva estructura i actuació. Tal i com preveu l'article 33 "Contratos de las administraciones públicas", de la Llei orgànica 3/2007 de 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> Grau d'incorporació de les mesures de gènere en els plecs de clàusules, segons àrea. Puntuació que implica la perspectiva de gènere en els plecs de clàusules segons àrea Nombre d'empreses contractades amb mesures d'igualtat de gènere vigents 	Secretaria Totes les àrees
Commemoració de diades	Fer visibles els programes d'activitats dels municipis de la comarca en el web del CCVR i penjar-hi també el manifest, de les diades internacionals commemoratives sobre la igualtat de gènere: <i>8 de març</i> , Dia Internacional de les Dones. <i>17 de maig</i> , Dia internacional contra l'Homofòbia i la Transfòbia. <i>28 de maig</i> , Dia internacional d'Acció per la Salut de les Dones. <i>28 de juny</i> , Dia internacional per a l'Alliberament LGTBIQ. <i>25 de novembre</i> , Dia internacional per a l'Eliminació de la violència vers les Dones.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> Nombre de diades que s'han programat Nombre de municipis que han donat el programa d'activitats Tipologia i nombre de canals de difusió de les activitats per part del CCVR 	Polítiques socials i d'igualtat

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: ABORDATGE I ACCIÓ CONTRA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA				
Disminuir l'impacte de la violència masclista i avançar en la seva eradicació.				
OBJECTIU ESPECÍFIC 2.1 Promoure la sensibilització i la conscienciació social i professional i vetllar per unes relacions igualitàries al municipi.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
SIAD al web	Fer visible el SIAD comarcal al web comarcal i municipals.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Posició del SIAD al web comarcal • Nombre de visites que ha rebut el SIAD 	Polítiques Socials i d'Igualtat
Grup de prevenció	Donar continuïtat al grup de prevenció de la població jove, de treball intermunicipal i coordinat per l'àrea de Polítiques d'Igualtat del CCVR.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de sessions convocades • Temàtiques de treball • Nombre de persones assistents segons àrea de treball i municipi • Nombre de persones assistents de municipis adherits al II Pla Comarcal 	Polítiques Socials i d'Igualtat
Triptic SIAD	Crear un tríptic de recursos del CCVR en matèria de violència masclista, fent èmfasi especial al servei del SIAD.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Creació del tríptic • Nombre de municipis als que s'ha fet arribar • Valoració del tríptic per part del personal dels diferents SIAD de la comarca 	Polítiques Socials i d'Igualtat.
Sensibilització amb joves	Realitzar accions de sensibilització i conscienciació contra la violència masclista a través de les xarxes socials dirigides a joves.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre i tipologia d'accions realitzades • Nombre i tipologia d'àrees de treball implicades en l'acció • Nombre de municipis implicats en l'acció • Impacte de l'acció al territori 	Serveis personals - Joventut
OBJECTIU ESPECÍFIC 2.2 Garantir la intervenció integral i el treball en xarxa i cooperatiu de tots els serveis i institucions, en el marc del protocol d'eradicació de la violència masclista.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Grup d'atenció	Donar continuïtat al grup d'atenció en casos de violència, de treball intermunicipal i coordinat per l'àrea de Polítiques d'Igualtat del CCVR.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de sessions convocades • Temàtiques de treball • Nombre de persones assistents segons àrea de treball i municipi • Nombre de persones assistents de municipis adherits al II Pla Comarcal 	Polítiques Socials i Igualtat.

Coordinació SIAD municipals	Establir espais formals de coordinació entre el SIAD comarcal i els SIAD municipals per reforçar els criteris de derivació, crear vincle, compartir experiències i aprenentatge mutu.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de reunions realitzades • Espais formals de reunió establerts • Nombre d'hores de reunions • Grau de satisfacció dels municipis visitats 	Polítiques Socials i Igualtat
Protocol d'actuació	Elaborar i fer difusió del protocol d'atenció a les dones víctimes de la violència masclista, tenint en compte mesures de prevenció, detecció, atenció i recuperació per al treball integral contra la violència masclista.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Protocol realitzat • Nombre de serveis implicats en la definició del protocol • Nombre i tipologia de mesures de prevenció previstes • Tipologia d'estratègies de detecció previstes • Tipologies d'estratègies d'atenció previstes • Tipologia d'estratègies de recuperació previstes 	Polítiques Socials i Igualtat.
Casa d'Acollida	Mantenir la gestió i els convenis intermunicipals de la Casa d'Acollida per a dones víctimitzades per la violència masclista.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de dones derivades a la casa d'Acolliment • Valoració de la casa d'acolliment per part del personal tècnic que ha derivat el cas • Valoració de la casa d'acolliment per part de les dones 	Polítiques Socials i d'Igualtat.
Teleassistència mòbil	Mantenir la gestió de la Teleassistència mòbil des del CCVR i en coordinació amb els municipis sol·licitants.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de dones donades d'alta pel servei de teleassistència mòbil • Edat i municipi de les dones donades d'alta • Valoració del servei per part de l'equip tècnic municipal • Valoració del servei per part de les dones 	Polítiques Socials i Igualtat.
OBJECTIU ESPECÍFIC 2.3 Contribuir a la capacitat i formació específica del personal tècnic i polític.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Formació per a professionals dels serveis socials.	Dur a terme la formació i l'estudi específic que preveu el conveni de col·laboració entre Polítiques d'Igualtat i AGI, l'empresa externa que gestiona el SIAD.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Formació programada i executada • Temàtica de la formació • Hores i públic destinatari • Persones assistents, segons sexe i àrea de treball • Nombre i tipus de municipis assistents a la formació • Estudi realitzat • Temàtica de l'estudi realitzat 	Polítiques Socials i Igualtat.
Formació a professionals de Joventut	Programar formació amb perspectiva de gènere al personal de joventut dels municipis del Vallès Oriental.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Formació programada i executada • Temàtica de la formació • Hores i públic destinatari • Persones assistents, segons sexe i àrea de treball • Nombre i tipus de municipis assistents a la formació 	Serveis personals-Joventut

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: DRETS I QUALITAT DE VIDA				
Situar la sostenibilitat de la vida en el centre de les polítiques públiques locals, promovent les condicions per a què totes les persones gaudeixin d'una vida digna.				
OBJECTIU ESPECÍFIC 3.1_Tenir en compte la diversitat de situacions i el cicle de vida de les persones en tots els plans, programes i projectes que es portin a terme, especialment en els àmbits de salut, esports, educació, atenció social, diversitat...				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Taula jove de salut	Incorporar la perspectiva de gènere a la taula jove de salut, treballant temes que afectin de manera diferencial als homes i les dones.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de trobades realitzades • Nombre de municipis que hi ha assistit, segons sexe i àrea de treball • Temàtiques treballades segons la matèria 	Serveis personals - Joventut
Xarxa d'infància amb perspectiva de gènere	Introduir a la Xarxa d'Infància en Risc, la perspectiva de gènere, plantejant temes com la coeducació, la desigualtat de gènere i la violència masclista.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Temàtiques de treball plantejades amb perspectiva de gènere • Valoració del treball per part dels i les professionals 	Polítiques Socials i d'Igualtat

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: REFORMULACIÓ DELS TREBALLS I DELS TEMPS				
Promoure una redistribució equitativa dels treballs i dels temps entre dones i homes, tant en l'àmbit públic com privat.				
OBJECTIU ESPECÍFIC 4.1_ Fomentar la coresponsabilitat familiar i social en la cura de les persones.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Programa Encaix	Donar continuïtat al programa de col·laboració entre famílies Encaix.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de famílies ateses en el projecte • Nombre de nens i nenes ateses • Nombre de persones adultes ateses • Nombre de municipis que han sol·licitat el programa 	Polítiques Socials i Igualtat
Servei d'ajuda a domicili	Donar continuïtat al servei d'ajuda a domicili.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de persones ateses en el projecte, segons sexe i edat • Nombre d'hores prestades 	Polítiques Socials i Igualtat
OBJECTIU ESPECÍFIC 4.2_ Afavorir l'accés i la permanència de les dones en el mercat de treball en condicions d'igualtat.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Donar a conèixer la llei d'igualtat	Aprofitar el newsletter que envia l'Observatori del Vallès Oriental a les empreses de la comarca per enviar informació sobre la llei 3/2007 per la igualtat efectiva de dones i homes.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Newsletter enviat • Mesures descrites en els newsletter • Nombre d'empreses a les que arriba 	Desenvolupament local
Observatori del Vallès Oriental	Segregar per sexe i edat totes les dades que es generin des de l'Observatori del Vallès Oriental i elaborar estudis específics amb perspectiva de gènere.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre d'informes específics elaborats • Grau d'utilitat dels informes per part dels municipis • Anàlisi de la segregació de dades per sexe i edat 	Desenvolupament Local
Formació Plans d'Ocupació	Formació complementària dirigida als Plans d'Ocupació en matèria d'assetjament sexual i per raó de sexe, rols i estereotips de gènere i segregació a l'àmbit laboral des de la perspectiva de gènere.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de plans d'ocupació vigents • Nombre de sessions programades • Temàtiques treballades en les sessions • Satisfacció per part de l'alumnat 	Desenvolupament local
Formació Programes per a Joves	Formació complementària dirigida als Programes per a Joves en matèria d'assetjament sexual i per raó de sexe, rols i estereotips de gènere i segregació a l'àmbit laboral des de la perspectiva de gènere.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de programes vigents, dirigits a joves • Nombre de sessions programades • Temàtiques treballades en les sessions • Satisfacció per part de l'alumnat 	Serveis Personals-Juventut Desenvolupament local

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: PARTICIPACIÓ, APODERAMENT I VISIBILITZACIÓ DE LES DONES EN TOTS ELS ÀMBITS				
Treballar per una democràcia equitativa i participativa, promovent la governança i la participació de les dones en tots els nivells i àmbits de la vida pública.				
OBJECTIU ESPECÍFIC 5.1_ Assegurar que els mecanismes de participació siguin una plataforma de representació de totes les veus, i de la presa de poder tant individual com col·lectiu.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Consell consultiu de la Gent Gran	Millorar la representació de les dones en el Consell Consultiu de la Gent Gran del Vallès Oriental, així com treballar temàtiques amb perspectiva de gènere.	A curt termini, 2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Nombre de dones i homes representants al CCGG • Nombre de sessions convocades • Temàtiques de treball realitzades amb perspectiva de gènere 	Polítiques Socials i d'Igualtat.
OBJECTIU ESPECÍFIC 5.2_ Fomentar la participació de les dones en totes les esferes socioculturals de la ciutat.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
CIRDS comarcals	Fer una diagnosi dels CIRDS que hi ha a la comarca i fer-los visibles per fomentar la participació de les dones.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosi elaborada • Nombre de CIRDS existents a la comarca • Tipologia de CIRDS que hi ha a la comarca • Recull dels serveis que s'hi ofereixen. • Estratègia de visibilització dels CIRDS a la comarca 	Polítiques Socials i d'Igualtat.
OBJECTIU ESPECÍFIC 5.3_ Acompanyar i donar suport als grups de dones, reconeixent el seu valor i les seves potencialitats.				
ACCIÓ	DESCRIPCIÓ	CALENDARI	INDICADORS	RESPONSABLE
Diagnosi entitats de dones comarcal	Fer una diagnosi i recull de dades per conèixer les entitats de dones, entitats feministes, organitzacions feministes i espais de relació femenina de la comarca.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosi elaborada • Nombre d'entitats comarcals • Nombre d'organitzacions feministes • Nombre d'espais de relació femenina 	Polítiques Socials i d'Igualtat
Entitats d'homes per la igualtat	Fer diagnosi i recull de dades per conèixer possibles entitats d'homes per la igualtat que hi hagi a la comarca.	A mig termini, 2016-2017	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosi elaborada • Nombre d'entitats d'homes 	Polítiques Socials i d'Igualtat

7. BIBLIOGRAFIA

Fonts Documentals

Dones, mobilitat, temps i ciutats. Carme Miralles-Guasch. Quaderns de l'Institut núm. 14. Institut Català de les Dones, Generalitat de Catalunya, 2010. Barcelona.

Guia per al disseny i per a la implantació d'un pla d'igualtat d'oportunitats als ajuntaments (Eines 6). Institut Català de les Dones, Generalitat de Catalunya, 2007. Barcelona.

Guia de coeducació per als centres educatius: pautes de reflexió i recursos per a l'elaboració d'un projecte de centre. Institut Català de les Dones, Generalitat de Catalunya, 2008. Barcelona.

La salut des de la sensibilitat de gènere. Lucía Artazcoz Lazcano. Quaderns de l'Institut núm. 2. Institut Català de les Dones, Generalitat de Catalunya, 2005. Barcelona.

Jornadas de la Unidad de Igualdad y Género: "Mainstreaming de género: conceptos y estrategias políticas y técnicas". Taller 2: indicadores de género. 26 y 27 de octubre de 2004. Sevilla.

Manual para facilitadores de auditorías de género: metodología para las auditorías participativas de género de la OIT. Organización Internacional del Trabajo, 2008. Ginebra.

Documents propis del Consell Comarcal del Vallès.

I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Consell Comarcal del Vallès Oriental (2010-2014).

Conveni Laboral 2009.

Guia de serveis del Consell Comarcal del Vallès Oriental 2015.

Informe tècnic relatiu a la Comarca del Vallès Oriental, de l'Oficina de Promoció de Polítiques d'Igualtat dona-home, de la Diputació de Barcelona, 2012.

Informe - contractació registrada dades bàsiques contractació laboral Vallès Oriental, 3r trimestre 2014. Publicacions de l'Observatori, centre d'estudis del Vallès Oriental

Informe de conjuntura econòmica del Vallès Oriental. Indicadors de l'any 2013 i previsions per l'any 2014. Publicacions de l'Observatori, centre d'estudis del Vallès Oriental

Memòria del SIAD Comarcal, 2014, elaborat per la Fundació AGI.

Pla d'Actuació Comarcal (2012-2016).

Pla Comarcal de Ciutadania i Immigració del Vallès Oriental.

Pla de Joventut Comarcal (2013-2016).

Guia de Redacció Administrativa, 2012.

Servei d'informació estadística municipal del Vallès Oriental – SIEM.
Publicacions de l'Observatori, centre d'estudis del Vallès Oriental.

Enllaços web

Web Consell Comarcal: <http://www.vallesoriental.cat/>

Programa HERMES (DIBA): <http://www.diba.cat/hg2/menu.asp?mnid=4>

IDESCAT (Institut d'Estadística de Catalunya): <http://www.idescat.cat>

8. GLOSSARI

Aquest apartat conté un recull de definicions dels conceptes vinculats amb les polítiques d'igualtat de gènere. Els diferents conceptes han estat ordenats alfabèticament i s'han extret de la *Guia per al disseny i la implantació d'un pla d'igualtat d'oportunitats als Ajuntaments (2007)* i la *Guia de coeducació per als centres educatius: pautes de reflexió i recursos per a l'elaboració d'un projecte de centre (2008)*. Elaborades per l'Institut Català de les Dones de la Generalitat de Catalunya.

Accions positives: Mesures destinades a assolir l'efectiva igualtat d'oportunitats entre dones i homes atorgant avantatges concrets destinades a facilitar l'exercici d'activitats professionals o a evitar o compensar desavantatges en les seves carreres professionals, eliminant els obstacles que puguin impedir o dificultar a les dones el seu desenvolupament professional. Són accions destinades a eliminar estereotips de gènere, la segregació vertical i horitzontal i a conciliar la vida personal i professional.

Agent per a la igualtat: Persona que professionalment té per objectiu l'anàlisi, la intervenció i l'avaluació de la realitat en relació amb la igualtat d'oportunitats. Les seves funcions són les de disseny, de desenvolupament i d'avaluació de les accions que l'organisme impulsa, mitjançant la realització d'accions d'investigació, formació, assessorament, sensibilització, transversalització i actuació.

Assetjament sexual: És la conducta verbal o física de caire sexual o altres comportaments fonamentats en el sexe, que vulneren la dignitat de la dona i de l'home a la feina, i que són considerades ofensives i no desitjades per la víctima.

Avaluació de l'impacte segons el gènere: Anàlisi de les propostes per saber si afectaran les dones d'una forma diferent que els homes, per adaptar-les, evitar els efectes discriminatoris i fomentar la igualtat d'oportunitats de dones i homes.

Conciliació de la vida personal, familiar i laboral: Fer compatibles aquests àmbits d'una persona, perquè disposi de temps i oportunitats per desenvolupar-se en les diferents facetes de la vida.

Discriminació directa: Situació en què una persona hagi estat o pugui ser tractada de manera menys favorable que una altra en situació comparable per raó de sexe.

Discriminació indirecta: Situació en què una disposició, un criteri o una pràctica aparentment neutres situa persones d'un sexe determinat en desavantatge particular respecte a persones de l'altre sexe, a menys que aquesta disposició, aquest criteri o aquesta pràctica pugui justificar-se objectivament amb una finalitat legítima i que els mitjans per assolir aquesta finalitat siguin adequats i necessaris.

Equitat de gènere: Imparcialitat de tracte sobre la base del gènere, que pot significar tant una igualtat de tracte com un tractament que, sent diferent, es pot considerar equivalent en termes de drets, beneficis, obligacions i oportunitats.

Discriminació per raó de sexe: Es produeix quan una persona és tractada de forma diferent per la seva pertinença a un determinat sexe i no sobre la base de la seva aptitud, competència o capacitat individual. És tota distinció, exclusió, restricció o preferència per raó de sexe que tingui per objectiu o per resultat limitar o anul·lar el reconeixement, el gaudi o l'exercici per a la dona de les llibertats fonamentals en les esferes política, econòmica, social, cultural i civil o en qualsevol altra esfera.

Estereotip de gènere: És un conjunt d'actituds, de clixés, de concepcions, d'opinions o d'imatges convencionals, simplificades, generalitzades i moltes vegades equivocades, que adjudiquen característiques, capacitats i comportaments a les dones i als homes. Són simplistes i uniformitzen les persones.

Gènere: Construcció cultural i social que defineix les diferents característiques emocionals, afectives, intel·lectuals i els comportaments que cada societat assigna com a propis i naturals a dones i a homes. El gènere s'aprèn i pot ser educat, canviat i manipulat.

Igualtat de gènere: Concepte que defensa que tots els éssers humans són lliures de desenvolupar les seves habilitats personals i prendre decisions sense limitacions per raons de gènere, i que els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i homes són igualment considerats, valorats i afavorits.

Igualtat d'oportunitats entre dones i homes: Absència d'obstacles o barreres per raó de sexe en la participació econòmica, política, cultural i social.

Igualtat de tracte entre dones i homes: Absència de tota discriminació per raó de sexe, tant directa com indirecta.

Transversalització de gènere (mainstreaming): És una estratègia a llarg termini que consisteix en la integració sistemàtica de la igualtat d'oportunitats de dones i homes en l'organització i en la seva cultura, en els programes, en les polítiques i en les pràctiques a tots els nivells. La transversalització de gènere implica incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques i les actuacions per tenir en compte les necessitats i els interessos tant dels homes com de les dones.

Sexe: Atribut innat de les persones determinat per la naturalesa que estableix diferències físiques, biològiques i anatòmiques entre dones i homes. El sexe classifica les persones pel seu potencial en la reproducció sexual.

Segregació horitzontal: Concentració en determinades ocupacions, que en el cas de les dones generalment es caracteritzen perquè el valor associat i la remuneració són menors.

Segregació vertical: Concentració en determinats llocs de treball, que en el cas de les dones generalment es caracteritzen pel fet de ser els de responsabilitat més baixa i tenir una remuneració menor.

Sexisme en el llenguatge: Quan s'utilitza el masculí com a genèric, quan es parla en femení sols per referir-se a determinades professions o categories professionals.

Sostre de vidre: Fa referència a les barreres invisibles que dificulten o impedeixen a les dones l'accés al poder, als nivells de decisió o als nivells més alts de responsabilitat, de manera que queden estancades les seves carreres professionals o polítiques en les categories o els nivells organitzatius més baixos.

Violència masclista: violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

9.ANNEX

9.1 Annex 1. Eines metodològiques utilitzades

ENTREVISTES EN PROFUNDITAT ÀMBIT POLÍTIQUES DE GÈNERE (genèrica)

1. Estat de la qüestió de les polítiques d'igualtat:

Descrigui detalladament les polítiques d'Igualtat del Consell Comarcal:

- Estructura
- Recursos Humans
- Recursos econòmics (comparativa respecte el pressupost total)
- Partides pressupostaries (a què va destinat el pressupost propi)
- Àmbits de treball prioritaris
- Metodologia de treball
- Accions més ben valorades i de més èxit
- Accions menys ben valorades i de menys èxit
- Estratègies de coordinació interdepartamental o amb entitats externes
- Estratègies de comunicació (visibilitat pública)
- Relació amb la ciutadania (persones, moviments socials, entitats)

Quin lloc creu que ocupen les polítiques d'Igualtat en l'actual agenda política?

2. I Pla Comarcal de Dones Vallès Oriental (si el coneix)

Quin paper té el pla d'igualtat en les polítiques d'Igualtat (principal instrument d'aplicació)?

Com va ser el procés metodològic del I Pla (el que recordi)?

Aspectes a destacar com a positius

Majors dificultats o impediments en el procés

Considera que el document del I Pla és operatiu? Per què?

Hi troba a faltar algun àmbit de treball? Li sobra algun àmbit de treball?

Quins agents s'han implicat més en l'aplicació del Pla? Quins agents han posat més resistències?

3. Transversalitat de gènere al Consell Comarcal:

L'organització del consell comarcal, permet el treball transversal?

Com es treballa? En quins àmbits?

Quins creu que són els principals reptes i dificultats per a la implementació de la transversalitat de gènere?

Existeixen estructures formals o informals de coordinació i seguiment de la transversalitat de gènere? Com?

Totes les polítiques d'igualtat es desenvolupen des d'un departament específic? O pel contrari es fa de forma transversal amb alguns departaments?

Amb quines àrees es treballa més coordinadament?

En quina de les àrees està més assumida la perspectiva de gènere? En quina menys?

4. Reptes de futur:

Quin àmbit de les polítiques d'igualtat considera que és més important? Per què?

Faria alguna reorganització de les polítiques d'igualtat actuals per millorar-ne la seva aplicació? Com la faria?

Com milloraria el proper Pla?

Vol afegir alguna cosa?

ENTREVISTES EN PROFUNDITAT AL SIAD COMARCAL

1. Descripció del SIAD:

Descrigui detalladament el SIAD

- Inici, origen (any)
- Estructura
- Recursos Humans
- Recursos econòmics
- Metodologia de treball (quines dones s'atenen i quines no)
- Estratègies de coordinació entre municipis i amb l'àrea de polítiques d'igualtat
- Estratègies de comunicació (visibilitat pública)
- Perfil de dones ateses al servei

Quin lloc creu que ocupa el SIAD en les polítiques d'igualtat comarcals?

Quina relació manté el SIAD en relació amb els municipis?

Qui o com es decideix a les dones que s'atenen des del SIAD?

2. Transversalitat de gènere al Consell Comarcal

L'organització del Consell Comarcal, permet el treball transversal?
Com es treballa? En quins àmbits?

Existeixen estructures formals o informals de coordinació i seguiment de la transversalitat de gènere?

Amb quins municipis treballa més coordinadament?

3. Reptes de futur:

Com milloraria el SIAD?

Quin paper hauria de tenir aquest en el II Pla d'Igualtat?

Com milloraria el proper Pla?

FOCUS GRUP: AVALUACIÓ DIAGNÒSTICA I PLA COMARCAL DE POLÍTIQUES DE DONES DEL CONSELL COMARCAL DEL VALLÈS ORIENTAL (2011-2014)

1. EL Consell Comarcal:

Com s'organitza?

Quantes àrees de treball hi ha, quines?

Espais de coordinació entre àrees. Amb quines àrees es treballa més coordinadament?

Espai de coordinació intermunicipal. Amb quins municipis majoritàriament.

Espai de coordinació amb entitats, moviments socials o ciutadania. Quines?

2. I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del CC del VO (2010-2014)

Coneixen el I Pla Comarcal? Fan formar-ne part del procés de treball?

Com va ser el procés metodològic del I Pla (el que recordi)?

Aspectes a destacar com a positius

Majors dificultats o impediments en el procés

Hi ha accions que impliquen alguna de les seves àrees? S'han realitzat?

2. Transversalitat de gènere al Consell Comarcal:

Independentment del pla, es realitzen polítiques d'igualtat de gènere a les àrees que hi ha representades a la reunió?

Enumeri les accions que es desenvolupen.

Teniu plans transversals? S'ha treballat amb polítiques d'igualtat? S'ha tingut en compte la perspectiva de gènere?

L'organització del consell comarcal, permet el treball transversal?
Com es treballa? En quins àmbits?

Quins creu que són els principals reptes i dificultats per a la implementació de la transversalitat de gènere?

Existeixen estructures formals o informals de coordinació i seguiment de la transversalitat de gènere? Quines?

Totes les polítiques d'igualtat es desenvolupen des d'un departament específic? O pel contrari es fa de forma transversal amb alguns departaments?

En quina de les àrees està més assumida la perspectiva de gènere? En quina menys?

3. Reptes de futur:

Quin àmbit de les polítiques d'igualtat considera que és més important? Per què?

Faria alguna reorganització de la seva àrea per tenir en compte la perspectiva de gènere, canviaria alguna cosa? Quina?

De cara a fer un nou pla transversal, quins aspectes creu que s'han de tenir en compte prioritàriament? (àrees, estratègia de comunicació externa i interna, espais de coordinació...).

Volen afegir alguna cosa?

FOCUS GRUP: TÈCNiques MUNICIPALS

Relació dels municipis amb el Consell Comarcal.

ESTRATÈGIES

Quina és la relació municipis/consell comarcal?

Reunions permanents?

Acords presos (convenis)

ÀMBITS DE TREBALL

QUINES PERSONES DELS MUNICIPIS TENEN MÉS RELACIÓ AMB EL CONSELL (pel que fa a àrees que ocupen i càrrecs)

Coneixement del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones o les polítiques d'Igualtat que es desenvolupen al Consell Comarcal

Com va ser el procés metodològic del I Pla (el que es recordi ens cas de ser-hi)?

Aspectes a destacar com a positius /Majors dificultats o impediments en el procés

Considera que el document del I Pla és operatiu? Per què?

Hi troba a faltar algun àmbit de treball? Li sobra algun àmbit de treball?

Quines polítiques d'Igualtat es desenvolupen des del Consell Comarcal?

Les polítiques d'Igualtat del CC tenen repercussió al seu municipi?

Reptes de futur: el II Pla i les polítiques d'Igualtat al Consell Comarcal

Quin àmbit de les polítiques d'Igualtat considera que és més important? Per què?

Quina és la relació que hauria d'establir el CC amb els municipis?

Creu que un proper pla hauria de tenir caràcter intermunicipal? Com ho faria?

Quin àmbit de les polítiques d'Igualtat considera que s'hauria de treballar i liderar des del CC?

QÜESTIONARI PER A L'AVUACIÓ DEL I PLA COMARCAL DE POLÍTIQUES DE DONES DEL VALLÈS ORIENTAL

Sexe	Dona Home
------	--------------

Càrrec

Àrea de treball

Regidoria i Departament

1. Coneixement del I Pla Comarcal de Polítiques de Dones del Vallès Oriental (I PCPDVO)

Coneixement, vivència i percepcions viscudes

Coneix el I PCPDVO?	Sí	No
---------------------	----	----

En coneix la vigència?	Sí	No
------------------------	----	----

Sap com s'estructura i en coneix els àmbits?	Sí	No
--	----	----

Va formar part del procés d'elaboració del I PCPDVO?	Sí	No
--	----	----

En cas afirmatiu: quins aspectes voldria destacar del procés d'elaboració	Aspectes positius:	Aspectes negatius:
---	--------------------	--------------------

Té en compte el I PCPDVO en la planificació de les seves accions/projectes	Sempre	A vegades	Mai
--	--------	-----------	-----

Valori el grau d'acompliment de les accions del pla	Excel·lent	Regular	Dolent
---	------------	---------	--------

Planificació de les accions del I PCPDVO en el sí del seu àmbit de treball

- Consta en la seva planificació i s'ha dut a terme
- Consta en la seva planificació però no s'ha dut a terme
- No consta en la planificació però s'ha tingut en compte puntualment
- No consta en la seva planificació ni s'ha tingut en compte

Dur a terme les accions del I PCPDVO li és difícil perquè...

- Desconeix el document
- Desconeix com dur a terme les accions
- Falta de formació per dur-les a terme
- Falta de coordinació amb altres departaments
- Altres

Vol afegir algun comentari:

2. Estat de la qüestió de les polítiques d'igualtat

Creu que el Consell Comarcal del Vallès Oriental té com a prioritat el principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes?	Sí	No
Existeix una tradició estable en el temps per aquest tipus de polítiques?	Sí	No
Creu que hi ha resistències a l'hora de fomentar aquestes polítiques?	Sí	No
Té coneixement de qui són les persones que lideren les accions que tenen a veure amb la Igualtat?	Sí	No
Des d'on s'impulsen les accions que tenen a veure amb la Igualtat?	☐ Polítiques Socials ☐ Polítiques d'Igualtat ☐ Gerència ☐ Des de totes les àrees	
La transversalitat de gènere és....	☐ Impuls de les Polítiques de dones ☐ Horitzontalitzar les polítiques de dones i homes ☐ Estratègia per incorporar la perspectiva de gènere a totes les àrees i nivells ☐ Altres	
Sap els àmbits d'actuació del I PCPDVO?	Sí	No
En cas afirmatiu pot escriure'ls?		
Quin dels àmbits creu que s'ha implementat millor:	☐ Transversalitat de les polítiques de Dones en l'organització corporativa ☐ Canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones ☐ Reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida ☐ Intervenció integral contra la violència masclista	
Per què?		

I pitjor:

- Transversalitat de les polítiques de Dones en l'organització corporativa
- Canvis culturals facilitadors de la participació i l'apoderament de les dones
- Reorganització dels treballs, noves polítiques del temps i qualitat de vida
- Intervenció integral contra la violència masclista

Per què?

Valori, segons el seu parer, el grau d'implementació del I PCPDVO

	0-25%	25-50%	50-75%	75-100%
--	-------	--------	--------	---------

Valori de l'1 (gens) al 5 (molt) l'impacte que ha tingut el II Pla en la Ciutadania	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

Valori de l'1 al 5 la capacitat de la seva àrea/programa/departament a l'hora d'incorporar la perspectiva de gènere als projectes	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

Sap dissenyar, definir i entendre què són els indicadors de gènere?	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

Vol afegir algun comentari?

3. Futur de les polítiques d'igualtat

Creu que és possible aplicar la transversalitat de gènere en una organització?	Sí	No
--	----	----

Segons el seu parer, quins són els requisits necessaris per al futur de les polítiques d'igualtat	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Compromís polític ☐ Eines metodològiques ☐ Recursos econòmics ☐ Formació en la matèria ☐ Espais de coordinació ☐ Recursos humans
---	---

Com faria per millorar el proper Pla d'igualtat

Enumeri de l'1 (menor) al 5 (major) els eixos estratègics que creu més importants i necessaris per a la millora de les condicions de vida dels homes i les dones del Vallès Oriental.

Vol afegir algun comentari?

Moltes gràcies per la seva col·laboració.

- Participació de les dones
- Difusió i comunicació
- Dissenyar accions més concretes
- Establir més i millors coordinacions
- Optimitzar les comunicacions
- Formació per dissenyar projectes amb perspectiva de gènere
- Millorar i capacitar-se en indicadors de gènere
- Altres
- Compromís amb la transversalitat de gènere
- Abordatge i acció contra la violència masclista
- Drets i qualitat de vida per avançar econòmicament i social
- Accés i condicions en l'esfera professional
- Participació, apoderament i visibilització en tots els àmbits

9.2 Annex 2. Fitxa d'avaluació de les accions dutes a terme

Línia estratègica				
Objectiu Específic				
ACCIÓ:				
Realització de l'acció	SI		NO	
Àrees implicades				
Entitats implicades				
Valoració de l'acció	Bona	Regular		Dolenta
Any d'inici	2015	2016	2017	2018
Durada de l'acció	2015	2016	2017	2018
Cost de l'Acció	-12.000€	12.000/36.000€		+36.000€
Es vol mantenir l'acció en el futur	SI		NO	
Observacions:				